

BILTEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • december 2024 • št. 24

Sadržaj / Vsebina

Uvodnik.....	3	Sedam veličanstvenih triglavskih jezera.....	31
Dani zime na Kozari.....	4	Sedem veličastnih triglavskih jezer.....	32
Dnevi zime na Kozari.....	4	Ljetne škole slovenačkog jezika 2024.....	34
Koncert povodom Prešernovog dana u Banjoj Luci.....	5	Poletne škole slovenščine 2024.....	35
Koncert ob Prešernovem dnevju v Banjaluki.....	7	10. jubilarni kamp za djecu slovenskog porijekla u BiH.....	37
Susret predsjednika slovenačkih udruženja u BiH sa ambasadorom u Srebreniku.....	8	10. jubilejni tabor za otroke slovenskega porekla u BiH.....	38
Koordinacijsko srečanje v Srebreniku.....	8	Na susretu sa slovenačkim udruženjima u Zenici.....	39
Gregorjevo v Banja Luki.....	9	Na srečanju s slovenskimi društvu v Zenici.....	40
Gregorjevo u Banjoj Luci.....	10	Učešće na 20. međunarodnom festivalu slovenačkih horova - Subotica 2024.....	40
Svečana akademija povodom 20 godina rada Saveza nacionalnih manjina Republike Srbije.....	11	Udeležba na 20. mednarodnem festivalu slovenskih pevskih zborov, Subotica 2024.....	41
Svečana akademija ob 20-letnici dela Zveze narodnih manjšin Republike Srbije.....	11	Na proslavi 90. godišnjice postojanja SKD Cankar.....	42
23. Susret učenika dodatne nastave u BiH.....	12	Ob praznovanju 90. obletnice SD Cankar.....	43
23. Srečanje učencev dopolnilnega pouka u BiH.....	13	XXV Martinovanje u Banjoj Luci.....	44
Predstava „Izgubljeni vuk“ u Banjoj Luci.....	14	XXV. Martinovanje v Banjaluki.....	47
Predstava „Izgubljeni volk“ v Banjaluki.....	14	Tradicionalni slovenski zajtrk v Banjaluki.....	48
Maša Ogrizek v Banja Luki.....	15	Tradicionalni slovenački doručak u Banjoj Luci.....	49
Maša Ogrizek u Banjoj Luci.....	16	Kanjon Vrbasa i Kameni most.....	50
Završetak škole slovenačkog jezika za odrasle učenike.....	16	Kanjon Vrbasa in Kamniti most.....	51
Zaključek pouka slovenščine za odrasle.....	17	Susreti horova u Sarajevu.....	51
Svetovni dan čebel v Banja Luki.....	17	Srečanje pevskih zborov v Sarajevu.....	52
Svjetski dan pčela u Banjoj Luci.....	18	Slovenački Sveti Nikola darovao učenike dodatne nastave slovenačkog jezika.....	53
Mineštrijada u Lendavi.....	18	Slovenski Miklavž obdaril učence dopolnilnega pouka slovenščine.....	54
Mineštriada v Lendavi.....	19	Dedek Mraz v Društvu Slovencev Triglav Banja Luka.....	55
Ponovo na kampu u Kovinu.....	20	Deda Mraz u Društvu Slovenaca “Triglav” Banja Luka.....	56
Ponovno na tabor v Kovin.....	20	Božićno i novogodišnje druženje u Udruženju “Triglav”.....	56
15. Slovenački dan u Slatini.....	21	Božićno-novoletna zabava v Društvu Triglav.....	56
15. Slovenski dan u Slatini.....	23	Na festivalu Božićnog kolača „Česnica 2024“.....	57
Nastupi našeg hora u Sloveniji.....	24	Na festivalu Božićnoga kruha - Česnica 2024.....	58
Nastupi našega zbora po Sloveniji.....	25	Recept - Božićni kruh Poprtnik.....	59
Dobrodošli doma 2024 u Celju.....	26		
Dobrodošli doma 2024 v Celju.....	29		

Urad Vlade Republike
Slovenije za Slovence v
zamejstvu in po svetu

Ministarstvo
prosvjete i kulture
Republike Srbije

Grad
Banja Luka

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za
ljudska prava i izbjeglice

Društvo Slovencev Republike Srbije "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Omladinska 89;
tel/fax +387 51 263 155; e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

Priprava: Mladen Lunić, Ana Marjanović, Anita Čemažar-Marković / Jezikovni pregled: Metoda Perger
Oblikovanje: Darko Domazet / Tisk: Grafid d.o.o Banja Luka / Število izvodov: 150

UVODNIK

Povabilo predsednika Triglava Mladena, naj napišem uvodnik za naslednjo številko Biltena, me je dodobra presenetilo. Hvaležen sem in počaščen, obenem pa čutim tudi odgovornost, saj nikakor ne bi želel trošiti „črnila“ in vašega časa s pisanjem v prazno.

Triglav poznam že zelo dolgo, vsaj 20 let. Spomnim se časov, ko sem delal na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu in se s pokojno Marijo po telefonu neštetokrat pogovarjal o projektih, ki ste jih snovali, o težavah in radostih, ki jih prinaša sodelovanje in delo v tako velikem in tako posebnem društvu. Še posebej se spomnim vznemirljivih trenutkov, ko smo si ogledovali prostore društva in načrtovali (so)financiranje njihove obnove, pa seveda slovesnega odprtja.

In seveda se najbolj spomnim klica vaše odbornice Ane, ko mi je sporočila, da se je Marija poslovila - za vedno. Takrat se je celo v meni vse sesulo, kaj šele v vas...

V pogovorih z Ano, Anito, Mladenom, Natašo, Bernardo, Lenko in še kom sem tudi sam razmišljal in iskal rešitve, kako zapolniti luknjo, ki je nastala po Marijinem slovesu, kako nada-

ljevati z bogato zapuščino nje in vseh, ki so (ste) do tedaj so-oblikovali podobo Triglava. Verjamem, da je bil to morda največji izziv v zgodovini njegovega delovanja in zaznamoval je tudi moj mandat delovanja na veleposlaništvu.

...In ste uspeli. Triglav še vedno ponosno stoji v vsej svoji mogočnosti in lepoti, vidi se ga od daleč, po vsej Banjaluki in še dlje - vaše številne dejavnosti se nadaljujejo, od šole in pevskega zbora pa do folklorne skupine in nenazadnje tega Biltena. Še posebej veseli vaša skrb za mlade, ki so navzoči na praktično vsakem dogodku. Veseli me, da vam zlepa ne zmanjka idej in da ste ob tem odprti tudi za druge predloge. Tako se vam (in nam) v Banjaluki na Filološki fakulteti obeta odprtje Slovenskega kotička, s čimer bo glas o Sloveniji in njenih ljudeh doma in v tujini še bolj učinkovito sedel v glave in segel v srca številnih študentov, profesorjev in drugih obiskovalcev, lektorica Barbara pa bo na ta način imela pri svojem delu v rokah novo "orodje". Veselimo se tudi razstave 100 let Slovencev v Slatini. Povsod, kjer so se ali se pojavijo naši rojaki, za njimi ostane pozitivna sled, zgled za to pa je prav Slatina.

Ko se bom ob slovesu sprehodil skozi svoj mandat tu v BiH, mi bo gotovo žal, da nisem mogel biti bolj navzoč med vami, „triglavani“. Ste namreč pridni, delovni, organizirani, domiselni, simpatični.

Hvala vam za to in, prosim vas, ostanite taki še naprej!

Spoštovani predsednik Mladen, drage odbornice in odborniki, članice in člani društva, dragi bralke in bralci! Želim vam, da bi bili v letu 2025 zdravi, zadovoljni in uspešni. In da bi ostali ponosni na svoj Triglav!

Dr. Zvone Žigon
Namestnik veleposlanika
Republike Slovenije v BiH

DANI ZIME NA KOZARI

Klub ekstremnih sportova „Albatros“ iz Prijedora nas je pozvao da učestvujemo na zimskom omladinskom maršu u okviru manifestacije „Dani zime na Kozari“ koja se 03.02.2024. godine po sedamnaesti put održala na našoj prelijepoj Kozari. Nije bio veliki odziv naših članova planinarske sekcije, ali nas to nije omelo da uživamo u hodanju sa stotinjak veselih planinara.

Nas četvoro Ivan, Olga, Ljiljana i ja, dobro raspoloženi za hodanje smo u 8 sati bili na polaznoj tački u Rajkovićima. Ruta je bila poznata Rajkovići - Kozarački kamen - Bešića poljana - Mrakovica u dužini oko devet kilometara. Vrijeme idealno za pješaćenje, ne previše hladno, staza suha bez blata. Odmah na početku staze smo upoznali planinkarku Sanju iz Doboja sa kojom smo se družili i koja nas je slikala za našu planinarsku sekciju. Prva pauza je bila nakon najzahtjevnijeg dijela staze na Kozaračkom kamenu. Kad smo zadihani i malo umorni izašli na Kozarački kamen obasjan suncem, pred nama je pukao pogled na predivan krajolik. To je bila nagrada za naš trud. Naravno odmah smo se slikali ispod zastave koja se ponosno vijorila na vjetru iznad nas. Kratki odmor i nastavili smo dalje. Zbog vjetra na Kozaračkom kamenu nismo doručkovali, već smo potražili zavjetrinu u jednoj lovačkoj kućici koja nam je spremno ponudila svoju sunčanu terasu. E onda je, kako kaže naša drugarica Ljiljana počeo najljepši dio planinarenja, doručak u prirodi. Ma kakav doručak, prava gozba: suho meso, kobasice, slanina, dvije vrste sira, kiseli krastavci, crveni luk i prije svega čašica rakije kao aperitiv. Za desert su bili čupavci. Na doručku nam se pridružio i naš drugar planinar Milenko. Lijepo smo se okrijepili i kad smo krenuli i zapjevali smo. Milenko nam je pokazao prekrasni vidikovac na kojem smo se kratko uživali na suncu i slikali se naravno. Kroz priču i šalu, nogu pred nogu i oko pola jedan smo stigli do Mrakovice, gdje su nas naši domaćini dočekali sa planinarskim grahom iz kazana. Malo umorni, ali zadovoljni smo u slast pojeli grah i popili kuvano vino. Prošetali smo do spomenika i obišli spomen ploče nastradalih na Kozari. Tamo smo vidjeli vijenac od svježeg cvijeća koji su žrtvama fašističkog terora položili predstavnici udruženja AVNOJ-a iz Slovenije, Srbije i Istre. Tako smo se malo podsjetili istorije ovog kraja, poklonili se sjenama svih žrtava i poželjeli da se ovakve tragedije više ne dešavaju.

Još smo malo šetali, otišli do skijaške staze, čavrljali sa prijateljima koje smo sreli i uživali u predivnoj prirodi. Oko tri smo se uputili prema busu gdje su nam domaćini uručili Zahvalnicu za učešće na maršu. Opet je palo slikanje. Izašli smo u Rajkovićima gdje nam je bilo parkirano auto. Naša draga prijateljica Mara je napravila veliku zdjelu vrućih krofni, a Dragan nas je služio pićem.

Ma ljepši završetak „Zime na Kozari“ nije mogao biti, iako snijega nije bilo ni od korova.

Ljiljana Memon

DNEVI ZIME NA KOZARI

Klub ekstremnih športov Albatros iz Prijedora nas je povabil, da se udeležimo zimskog pohoda mladih v okviru manifestacije Dnevi zime na Kozari, ki je potekal 3. februarja 2024 že sedemnajstič na naši prelepi Kozari. Odziv naših članov planinske sekcije ni bil velik, a nas to ni oviralo, da ne bi uživali v pohodu s približno stotimi navdušenimi planinci.

Štirje, Ivan, Olga, Ljiljana in jaz, dobro razpoloženi za hojo, smo bili ob 8. uri na izhodišču v Rajkovičih. Pohod na pot Rajkoviči - Kozarački kamen - Bešiča poljana - Mrakovica je dolga približno devet kilometrov. Vreme je bilo idealno za pohodništvo, ni bilo premrzlo, pot je bila suha, brez blata. Takoj na začetku poti smo srečali planinko Sanjo iz Doboja, s katero smo prijatelji, in nas je fotografirala za našo planinsko sekcijo. Prvi počitek je bil po najzahtevnejšem delu poti na Kozaračkem kamnu. Ko smo zadihani in nekoliko utrujeni prišli na s soncem obsijani Kozarački kamen, se je pred nami odprl razgled na prelepo pokrajino. To je bila nagrada za naš trud. Seveda smo se takoj fotografirali pod zastavo, ki je nad nami ponosno plapolala v vetru. Po kratkem počitku smo nadaljevali s pohodom. Zaradi vetra nismo pozajtrkovali na Kozaračkem kamnu, ampak smo poiskali zavetje na sončni terasi v lovski koči. In potem se je, kot pravi naša prijateljica Ljiljana, začel najlepši del pohodništva, zajtrk v naravi. Ne glede na to, kakšen je zajtrk, je bila to prava pojedina: suhe mesnine, klobase, slanina, dve vrsti sira, kisle kumarice, rdeča čebula in predvsem kozarec žganja za aperitiv. Za posladek so bile kokosove kocke. Pri zajtrku se nam je pridružil planinski prijatelj Milenko. Ko smo se okrepčali, smo nadaljevali pot in vmes malo peli. Milenko nam je pokazal lepo razgledno točko, kjer smo nekaj časa uživali na soncu in seveda fotografirali. Korak za korakom smo ob pripovedovanju zgodb in šal okrog pol enih prispeli na Mrakovico, kjer so nas gostitelji pričakali s pohodniškim fižolom iz kotlička. Malce utrujeni, a zadovoljni smo se okrepčali s pasuljem in popili kuhano vino. Sprehodili smo se do spomenika in si ogledali spominske plošče žrtev Kozare. Tam smo videli venec iz svežega cvetja, ki so ga predstavniki združenja AVNOJ iz Slovenije, Srbije in Istre položili v spomin žrtvam fašističnega terorja. Tako smo se malo spomnili na zgodovino tega prostora, se poklonili žrtvam in si zaželeli, da se takšne tragedije več ne ponovijo.

Še malo smo se sprehodili, šli na smučišče, poklepetali s prijatelji, ki smo jih srečali, in uživali v čudoviti naravi. Okoli treh smo se odpravili proti avtobusu. Gostitelji so se nam zahvalili za udeležbo na pohodu in naredili smo še zadnje skupne fotografije. Izstopili smo v Rajkovičih, kjer je bil parkiran naš avto. Naša draga prijateljica Mara je pripravila veliko skledo toplih krofov, Dragan pa nam je postregel pijačo.

Lepšega konca Zime na Kozari ne bi moglo biti, čeprav ni bilo snega.

Prevod Metoda Perger

KONCERT POVODOM PREŠERNOVOG DANA U BANJOJ LUCI

U banjalučkom hramu kulture Banskom dvoru, u utorak, 6. februara 2024. godine, sa početkom u 20 časova, održan je koncert kamernе muzike, u organizaciji Udruženja Slovenaca „Triglav“.

Povod je bio slovenački kulturni praznik – Prešernov dan. Kao i svake godine, Triglavci su se potrudili da Banja Luka i njene građane počaste nekim značajnim kulturnim događajem. Ovaj put je to bio nastup akademskih muzičara iz Banje Luke, predvođenih članicom našeg Udruženja, violončelistkinjom Lidijom Paulin. Pored Lidije, nastupale su: Marija Pilipović – flauta, Sonja Vojvodić - violina, Srna Majar - viola i Katarina Babić – violončelo.

Izvedena su djela: W.A.Mozart: Kvartet za flautu, violinu, violu i violončelo, D-dur No.285; J.S.Bach: Svita za violončelo Br.3; Z.Kodaly: Duo

za violinu i violončelo Op. 7. Vijećnica Banskog dvora bila je premalena da primi sve zainteresovane posjetioce, a mlade umjetnice su se potrudile da izvedba bude na vrhunskom nivou, tako da je njihov nastup nagrađen gromoglasnim aplauzom.

Prije početka koncerta, uvod u događaj i osvrt na lik i djelo Franca Prešerna dala je Bernarda Pleša. Tom prilikom prisjetili smo se aktivnosti Udruženja „Triglav“ iz ranijeg perioda, kad su na našim događajima i gostovanjima u zemlji i inostranstvu nastupali „Trio fantastiko“ i dječiji hor „Mladi Jenkovci“, čiji su članovi između ostalih bili Lidija Paulin i Sonja Vojvodić. Lidija Paulin inače je od 2014. godine stalni član, a sada vođa dionice violončela i solista u Sarajevskoj filharmoniji. Nosilac je prestižnih nagrada i laureata na međunarodnim takmičenjima i festivalima. Sarađivala je sa renomiranim muzičarima kao što su: Aleksandar Serdar, Konstantin Bogino, Simon Trpčeski, Violeta Smailović-Huart, Eva Šulić, Kanae Endo, Vasily Shcherbakov, Wladimir Kossjanenko, Manhattan string quartet, Deborah Wong i mnogi drugi. Neprestano radi na svom usavršavanju i gradi uspješnu međunarodnu karijeru. Nalazi se na završnoj godini doktorskih studija u Beogradu, a bavi se i nastavničkim radom na banjalučkoj Akademiji umjetnosti.

Mladen Lunić

KONCERT OB PREŠERNOVEM DNEVU V BANJALUKI

V torek, 6. februarja, s pričetkom ob 20. uri, je v banjaluškem hramu kulture Banski dvor potekal koncert komorne glasbe v organizaciji Društva Slovencev Triglav.

Povod zanj je bil slovenski kulturni praznik – Prešernov dan. Kot vsako leto so se Triglavčani potrudili Banjalučane počastiti s pomembnim kulturnim dogodkom. Tokrat so nastopili banjaluški akademski glasbeniki pod vodstvom članice našega društva, violončelistke Lidije Paulin. Poleg Lidije so nastopile: Marija Pilipović - flavta, Sonja Vojvodić - violina, Srna Majar - viola in Katarina Babić - violončelo. Izvedena so bila dela: W. A. Mozart: Kvartet za flauto, violino, violo in violončelo, D-dur št. 285; J.S.Bach: Suita za violončelo št.3; Z.Kodaly: Duet za violino in violončelo, op. 7. Dvorana Banskega dvora je bila premajhna, da bi sprejela vse zainteresirane obiskovalce. Mladi umetniki so se trudili, da bi bila izvedba na najvišji ravni, tako da je bil njihov nastop nagrajen z dolgotrajnim aplavzom.

Bernarda Pleša je pred začetkom koncerta podala uvod v prireditev ter vpogled v lik in delo Franceta Prešerna. Ob tej priložnosti smo se spomnili na delovanje društva Triglav iz prejšnjega obdobja, ko sta na naših prireditvah in gostovanjih doma in v tujini nastopala Trio fantastiko in Otroški pevski zbor Mladi Jenkovci, katerih članici sta bili med drugimi Lidija Paulin in Sonja Vojvodić. Lidija Paulin je stalna članica od leta 2014, zdaj pa je vodja sekcije violončelov in solistka Sarajevske filharmonije. Je nosilka prestižnih nagrad in laureatov na mednarodnih tekmovanjih in festivalih. Sodelovala je s priznanimi glasbeniki, kot so: Aleksandar Serdar, Konstantin Bogino, Simon Trpčeski, Violeta Smailović-Huart, Eva Šulić, Kanae Endo, Vasily Shcherbakov, Wladimir Kossjanenko, Manhattan String Quartet, Deborah Wong in mnogi drugi. Nenehno se izpopolnjuje in gradi uspešno mednarodno kariero. Je v zadnjem letniku doktorskega študija v Beogradu ter dela tudi kot profesorica na banjaluški Akademiji umetnosti.

prevod Jana Petković

SUSRET PREDSEDNIKA SLOVENAČKIH UDRUŽENJA U BiH SA AMBASADOROM U SREBRENIKU

U malom istorijskom gradiću, zvučnog imena Srebrenik, u četvrtak 15. februara 2024. godine, održan je ovogodišnji susret predsjednika slovenačkih udruženja u Bosni i Hercegovini.

Inicijator sastanka i druženja, kao i ranijih godina bio je ambasador Slovenije u BiH, N.J.E. Damijan Sedar. Povod za odabir lokacije u Srednjoj Bosni, jesu „Dani povelje“ grada Srebrenika, koji se proslavlja toga dana, u čast prvog pisanog traga o njemu, kada je naveden kao mjesto izdavanja povelje kralja Stjepana Kotromanića datoj Dubrovačkoj Republici, daleke 1333. godine.

Kao plod inicijative ambasadora i gradonačelnika Srebrenika Adnana Bjelića, upriličena je svečanost povodom orezivanja potomke Stare loze, koja raste ispred nove zgrade gradske uprave. Tom prilikom je otkrivena i nova informativna tabla koja objašnjava porijeklo i razloge sadnje iste u Srebreniku. Potomka Stare loze iz Maribora, najstarije registrovane plemenite vinske loze na svijetu, posađena je još 2015. godine, u sklopu godišnjeg plana donacije certifikovanih sadnica gradovima svijeta, koju realizuje Grad Maribor. Razlog za odabir Srebrenika jeste uspješna saradnja Poljoprivrednog zavoda iz Maribora i Poljoprivrednog instituta iz Tuzle, ostvarena kroz realizaciju brojnih razvojnih projekata na teritoriji grada Srebrenika. Svečanosti su prisustvovali i predstavnici slovenačkih udruženja u BiH, a u programu se čula i slovenačka pjesma koju su izvele članice hora „Slovenčice“ iz Udruženja građana slovenskog porijekla iz Tuzle. Cjelokupnu svečanost orezivanja loze, a kasnije i koordinacijskog sastanka, zabilježile su kamere RTV Slovenije, uz pratnju i intervjuje novinara Dušana Tomažiča.

Nakon svečane ceremonije, druženje predstavnika slovenačkih društava i Ambasade nastavljeno je u restoranu „Šumski raj“, koji je smješten nedaleko od grada, u idiličnom šumskom okruženju i ambijentu planinskog ribnjaka potočne pastrmke. Sastanak je započeo uvodnim obraćanjem ambasadora Damijana Sedara, koji je pozdravio sve prisutne i zamolio učesnike da iznesu svoje planove za tekuću godinu i mogućnosti podrške Ambasade radu naših udruženja. Predsjednici udruženja u svojim izlaganjima ukratko su iznijeli planove za 2024. godinu, odnosno dogovaralo se oko datuma i termina zajedničkih projekata, poput susreta učenika, susreta horova, logorovanja i drugih događaja. Sastanku su prisustvovali predsjednici svih aktivnih udruženja u BiH, odnosno iz gradova: Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Prijedor, Kakanj i Zenica. U delegaciji Ambasade nalazio se i zamjenik ambasadora i opunomoćeni ministar dr Zvone Žigon, te službenici konzulata: Ana Marinić i Bernarda Pleša.

Mladen Lunić

KOORDINACIJSKO SREČANJE V SREBRENIKU

Letošnje srečanje predsednikov slovenskih društev v Bosni in Hercegovini je bilo v četrtek, 15. februarja 2024, v majhnem zgodovinskem mestu, z zvenečim imenom Srebrenik.

Pobudnik srečanja in druženja je bil, tako kot v preteklih letih, veleposlanik Slovenije v BiH, Damijan Sedar. Razlog za izbiro lokacije v srednji Bosni so Dnevi listine mesta Srebrenik, ki so jih praznovali na ta dan v čast prve pisne sledi o poimenovanju mesta, kar je bilo navedeno kot kraj izdaje listine kralja Stjepana Kotromanića v Dubrovniški republici leta 1333.

Na pobudo veleposlanika in župana Srebrenika Adnana Bjelića je potekala slovesnost ob obrezovanju potomke najstarejše vinske trte, ki raste pred novo stavbo mestne uprave. Ob tej priložnosti so odkrili novo informacijsko tablo, ki pojasnjuje izvor in razloge za sajenje v Srebreniku. Potomka najstarejše trte iz Maribora, ki je registrirana kot najstarejša na svetu, je bila posajena leta 2015 v okviru letnega načrta podarjanja certificiranih sadik mestom po svetu, ki ga izvaja Mestna občina Maribor.

Razlog za izbiro Srebrenika je tudi uspešno sodelovanje med Kmetijsko-gozdarskim zavodom iz Maribora in Kmetijskim inštitutom iz Tuzle, ki se uresničuje z izvedbo številnih razvojnih projektov na območju mesta Srebrenik. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki slovenskih združenj v BiH, na programu pa je bila slovenska pesem, ki so jo izvedle članice pevskega zbora Slovence iz Društva meščanov slovenskega porekla iz Tuzle. Celoten obred rezi vinske trte in kasneje koordinacijsko srečanje so posnele kamere RTV Slovenija, pospremili pa so ga tudi intervjuji z novinarjem Dušanom Tomažičem.

Po slovesnosti se je druženje predstavnikov slovenskih društev in veleposlaništva nadaljevalo v restavraciji Gozdni raj, ki se nahaja nedaleč od mesta, v idiličnem gozdnem okolju in ambientu ribnika planinske postrvi. Srečanje se je začelo z uvodnim nagovorom veleposlanika Damijana Sedarja, ki je pozdravil vse prisotne in udeležence spodbudil k predstavitvi načrtov za tekoče leto in možnosti podpore veleposlaništva pri delovanju naših društev. Predsedniki društev so v svojih predstavitvah na kratko orisali načrte za leto 2024 oziroma so se dogovorili o datumih in urah skupnih projektov, kot so srečanja učencev, srečanje pevskih zborov, tabori in drugi dogodki. Srečanja so se udeležili predsedniki vseh aktivnih društev v BiH iz Sarajeva, Banjaluke, Tuzle, Prijedora, Kanknja in Zenice. Poleg veleposlanika so bili v delegaciji veleposlaništva še namestnik veleposlanika in pooblaščen minister dr. Zvone Žigon ter uslužbenki konzulata, Ana Marinić in Bernarda Pleša.

Prevod Metoda Perger

GREGORJEVO V BANJALUKI

V soboto, 16. 3. 2024, so osnovnošolci pri dopolnilnem pouku slovenščine obnovili svoje znanje o gregorjevem.

Gregorjevo je praznik, ki se praznuje 12. marca, na god sv. Gregorja. Šega ima korenine v predkrščanski dobi, vendar se je pri ljudeh uveljavilo prepričanje, da predstavlja prihod pomladi, saj se je po starem koledarju praznovalo na prvi spomladanski dan, ko je svetli del dneva postal daljši. Takrat naj bi čevljarji, kovači in drugi rokodelci, predvsem v krajih na Gorenjskem, prenehali delati ob umetni svetlobi. Po ljudskem izročilu se na ta dan „ptički ženijo“, zato je praznik povezan tudi z zaljubljenici.

Po teoretičnem delu je sledilo ustvarjanje gregorčkov. Učenci so s seboj prinesli material za izdelavo gregorčkov in nastali so zelo lepi izdelki. Pri izdelavi nam je pomagal Lukov oče, Saša Perić.

V soboto, 23. 3. 2024, pa smo zvečer naše gregorčke spustili po Vrbasu. Pridružili so se nam tudi starši in ostali člani društva. Da bi gregorčki le odnesli s seboj vse slabo, skrbi in zimo!

Barbara Goršič

GREGORJEVO U BANJOJ LUCI

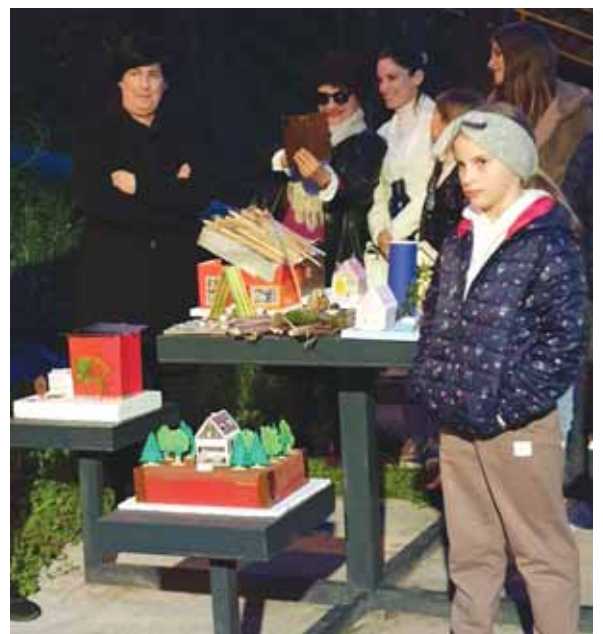
U subotu, 16. marta 2024. godine, osnovci koji pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika obnovili su svoje znanje o gregorjevanju.

Gregorjevo je praznik koji se slavi 12. marta, na praznik sv. Grgura. Običaj vuče korijene iz prethrišćanskog doba, ali ljudi su vjerovali da on predstavlja dolazak proljeća, jer se po starom kalendaru obilježavao na prvi dan proljeća, kada se svijetli dio dana produži. Tada bi obučari, kovači i druge zanatlije, posebno u mjestima Gorenjske, trebalo da prestanu da rade pod vještačkim svjetlom. Prema narodnoj tradiciji, na ovaj dan se „ptice vjenčavaju“, pa se praznik vezuje i za zaljubljene.

Nakon teorijskog rada uslijedilo je stvaranje „gregorčeka“. Učenici su sa sobom ponijeli materijal za izradu ukrasa i nastali su vrlo lijepi radovi. Lukin otac Saša Perić nam je pomogao da to napravimo.

U subotu, 23. marta 2024. godine, u večernjim satima, pustili smo naše male „gregorčke“ niz Vrbas. Pridružili su nam se i roditelji i ostali članovi Udruženja. Neka „gregorčeki“ sa sobom odnesu sve loše stvari, brige i zimu!

Prevod Ana Marjanović

SVEČANA AKADEMIJA POVODOM 20 GODINA RADA SAVEZA NACIONALNIH MANJINA REPUBLIKE SRPSKE

U srijedu, 24.04.2024. godine, Savez nacionalnih manjina Republike Srpske iz Banje Luke obilježio je 20 godina kontinuiranog rada svečanom akademijom. Akademija je održana u Kulturnom centru Banski dvor uz prisustvo predstavnika svih udruženja nacionalnih manjina koji su članovi Saveza.

Poseban gost na svečanoj akademiji bila je srpski član Predsjedništva BiH Željka Cvijanović koja je izjavila da je različitost vrijednost utkana u temelje Republike Srpske i istakla da nacionalne manjine nikada nisu doživljavane kao neki stranci, već kao sastavni dio društva i da će tako i ostati.

Povodom jubileja, Savez je uručio plakete, priznanja i zahvalnice te su tom prilikom dvije članice Udruženja „Triglav“, Nataša Kajmaković i Marija Petković dobile zahvalnice za dugogodišnji doprinos radu nacionalnih manjina.

Udruženje „Triglav“ redovno učestvuje svake godine na manifestaciji u organizaciji Saveza pod nazivom Smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina Republike Srpske.

Ana Marjanović

SVEČANA AKADEMIJA OB 20-LETNICI DELA ZVEZE NARODNIH MANJŠIN REPUBLIKE SRBSKE

V sredo, 24. 4. 2024, je Zveza narodnih manjšin Republike Srbske iz Banjaluke s slavnostno akademijo obeležila 20 let neprekinjenega delovanja.

Akademija je potekala v kulturnem domu Banski dvor ob prisotnosti predstavnikov vseh združenj narodnih manjšin, ki so članice Zveze.

Posebna gostja slavnostne akademije je bila srbska članica predsedstva BiH Željka Cvijanović, ki je izjavila, da je različnost vrednota, vtkana v temelje Republike Srbske, in izpostavila, da narodne manjšine nikoli niso bile dojemane kot tujci, ampak kot sestavni del družbe. In tako bo tudi ostalo.

Ob jubileju je društvo podelilo plakete, priznanja in zahvale, dve članici Društva Triglav, Nataša Kajmaković in Marija Petković, pa sta ob tej priložnosti prejeli zahvalni listini za dolgoletni prispevek k delu narodnih manjšin.

Društvo Triglav se vsako leto redno udeležuje prireditve, ki jo organizira Zveza, to je Revija kulturnega ustvarjanja narodnih manjšin Republike Srbske.

Prevod Metoda Perger

23. SUSRET UČENIKA DODATNE NASTAVE U BIH

Posljednji vikend u mjesecu, 27. i 28. april, bio je rezervisan za nove Susrete učenika dodatne nastave slovenačkog jezika i kulture u Bosni i Hercegovini, i to 23. po redu. Ovoga puta domaćin je bilo Slovensko društvo „Ivan Cankar“ iz Sarajeva.

Na susretima su učestvovali učenici koji pohađaju nastavu u: Prijedoru, Banjoj Luci, Slatini, Kaknju, Tuzli i Sarajevu. Učenici iz Udruženja „Triglav“ Banja Luka: Nikša, Stefan, Julijana, Miloš, Milica, Sofija, Marija, Katja, Nastja, Milica, Srećko, Nina i Maja, njih ukupno 13, koji su putovali u pratnji učiteljice Barbare, te roditelja: Lenke, Roberta, Oksane i Mladena, imali su zanimljiv i koristan boravak u Sarajevu. Druženje je počelo još u autobusu koji je prevezio učesnike iz Prijedora, Banje Luke i Kaknja. Na početku smo odlučili malo preuzeti inicijativu u svoje ruke pa smo uz podršku domaćina, predsjednice Verice Džindo, koja se svojski trudila da nam boravak u Sarajevu bude što prijatniji, organizovali posjetu Zemaljskom muzeju koji učenici, koji dolaze iz Republike Srpske, nemaju baš često priliku posjetiti. U Zemaljskom muzeju zbog ograničenog vremena podijelili smo se u dvije grupe i dok je mlađa ekipa obilazila prirodnjačke postavke, oni nešto stariji posjetili su odjel praistorije i arheološku postavku, koja zaista zavređuje posjetu Sarajevu.

Smještaj i mjesto održavanja Susreta bio je u hotel „Saraj“, koji se nalazi na zanimljivoj lokaciji u Sarajevu, između plaže Bentbaše na rijeci Miljacki i strme krečnjačke stijene, podno stare kasarne „Jajce“, a nadomak samog starog gradskog jezgra i Baščaršije. Odmah nakon ručka i smještanja u sobe, započela je radionica plesa sa Danijelom Hočevar, nama već poznate i drage Slovenke iz Venecuele, koja je i član Društva za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novoga Mesta. Poslije razgibavanja i pokušaja koordinisanja pokreta tijela u ritmu muzike, uslijedio je statičniji dio, ali svakako zanimljiv susret sa šarenolikom grupom zemljaka iz Prekmurja. Naime predstavilo nam se Slavistično društvo iz Murske Sobote, koji su nastojali što slikovitije da nam približe njihovo djelovanje na polju književnosti i izdavaštva, malo se i zapjevalo na prekmurskom narječju, a najveće simpatije je pobrao mladi glumac koji je upečatljivom glumom odlično prikazao Ivana Cankara iz mladih dana.

Nakon večere uslijedio je večernji obilazak Baščaršije, koji je ponovljen i drugi dan pred sami povratak, kako bi svi pa i oni najmlađi, kojima je ovo bila prva posjeta Sarajevu mogli da dožive i osjete tu nevjerojatnu vrevu ljudi i kulturološko šarenilo, kakvo posjeduju samo veliki turistički centri. Naravno kupio se i poneki suvenir kao uspomena na posjetu Sarajevu.

U nedjelju smo učestvovali na drugom dijelu plesnih radionica pod vodstvom Danijele, koje su upotpunjene i zanimljivim društvenim igrama u kojima su svi uživali, a imali smo priliku i zabaviti se na radionici odvikavanja od mobilnih telefona, koje je vodio Saša Risić. Opšti utisak je da je na 23. Susretima učenika vladala drugarska atmosfera i da su poznanstva započeta u oktobru prošle godine u Banjoj Luci ojačana i da je stvorena dublja povezanost među učenicima dopunske nastave slovenačkog jezika u BiH, iz različitih mjesta, što je zaista veliki uspjeh projekta Susreta te podstrek za dalje zajedničke aktivnosti sa mladima.

23. SREČANJE UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA V BIH

Zadnji vikend v mesecu, 27. in 28. aprila, je bil rezerviran za nova srečanja učencev dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Bosni in Hercegovini, 23. po vrsti. Tokratni gostitelj je bilo Slovensko društvo Ivan Cankar iz Sarajeva.

Srečanja so se udeležili učenci in dijaki, ki pouk obiskujejo v Prijedoru, Banjaluki, Slatini, Kaknju, Tuzli in Sarajevu. Iz Društva Triglav Banjaluka so se srečanja udeležili: Nikša, Stefan, Julijana, Miloš, Milica, Sofija, Marija, Katja, Nastja, Milica, Srečko, Nina in Maja, skupaj 13, spremljali so jih učiteljica Barbara in starši: Lenka, Robert, Oksana in Mladen. Druženje se je pričelo že v avtobusu, na katerem so bili udeleženci iz Prijedora, Banjaluke in Kaknja. Na začetku smo se odločili, da prevzamemo pobudo v svoje roke, zato smo ob podpori gostiteljice, predsednice Verice Džindo, ki se je trudila, da bi bilo naše bivanje v Sarajevu čim prijetnejše, organizirali obisk Deželnega muzeja, ki ga učenci, ki prihajajo iz Republike Srbske, nimajo možnosti prav pogosto obiskovati. V Deželnem muzeju smo se zaradi omejenega časa razdelili v dve skupini in medtem ko si je mlajša ekipa ogledovala naravoslovne eksponate, so si malo starejši ogledali prazgodovinski oddelek in arheološko razstavo, ki je res vredna ogleda.

Zborno mesto in lokacija srečanja je bila pri hotelu Saraj, ki se nahaja na zanimivi lokaciji v Sarajevu, med obrežjem Bentbaše na reki Miljacki in strmo apnenčasto skalo, ob vznožju stare kasarne Jajce in blizu samega starega mestnega jedra ter Baščaršije. Takoj po kosilu in namestitvi po sobah se je začela plesna delavnica z Danijelo Hočevar, znano in priljubljeno Slovenko iz Venezuele, ki je tudi članica Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta. Po raztezanju in usklajevanju telesnih gibov v ritmu glasbe je sledil bolj statičen del, vsekakor pa zanimivo srečanje z zanimivo družino prekmurskih rojakov. Predstavilo se nam je namreč Slavistično društvo iz Murske Sobotice, ki nam je skušalo čim bolj nazorno predstaviti svoje delovanje na literarnem in založniškem področju, malo je bilo petja v prekmurskem narečju, največ simpatij pa je požel mladi igralec, ki je upodobil Ivana Cankarja iz mladih dni.

Po večerji je sledil večerni ogled Baščaršije, ki smo ga še naslednji dan pred povratkom ponovili, da so lahko vsi, tudi najmlajši, za katere je bil to prvi obisk Sarajeva, doživeli in občutili neverjeten vrvež ljudi in kulturno barvitost, ki jo premorejo le velika turistična središča. Seveda je bilo kupljenih tudi nekaj spominkov za spomin na obisk Sarajeva.

V nedeljo smo se udeležili drugega dela plesnih delavnic pod vodstvom Danijele, ki so bile dopolnjene z zanimivimi družabnimi igrami, pri katerih so vsi uživali, imeli pa smo se tudi priložnost zabavati na delavnici odvajanja od mobilnih telefonov, ki jo je vodil Saša Risić. Splošni vtis o našem druženju je, da je na 23. srečanju učencev vladalo prijateljsko vzdušje in da so se okrepila poznanstva, ki so se začela oktobra lani v Banjaluki, ter ustvarila globljo povezanost med učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika v BiH iz različnih krajev, kar je res velik uspeh projekta Srečanje in spodbuda za nadaljnje skupne aktivnosti z mladimi.

V nedeljo smo se udeležili drugega dela plesnih delavnic pod vodstvom Danijele, ki so bile dopolnjene z zanimivimi družabnimi igrami, pri katerih so vsi uživali, imeli pa smo se tudi priložnost zabavati na delavnici odvajanja od mobilnih telefonov, ki jo je vodil Saša Risić. Splošni vtis o našem druženju je, da je na 23. srečanju učencev vladalo prijateljsko vzdušje in da so se okrepila poznanstva, ki so se začela oktobra lani v Banjaluki, ter ustvarila globljo povezanost med učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika v BiH iz različnih krajev, kar je res velik uspeh projekta Srečanje in spodbuda za nadaljnje skupne aktivnosti z mladimi.

Prevod Metoda Perger

PREDSTAVA „IZGUBLJENI VUK“ U BANJOJ LUCI

Preljepi proljetni dan u Banjoj Luci, 11. maja 2024. godine, bio je rezervisan za posebne goste.

Bili su to glumci amateri iz malog mjesta Kisovec, u opštini Zagorje ob Savi, u Republici Sloveniji. Gostovanje lutkarske grupe „Luki“ u Banjoj Luci i Prijedoru dogovorila je učiteljica dodatne nastave slovenačkog jezika Barbara Goršič. Porodično-prijateljska glumačka družina, koju čine glumci starosti od 17 do 71 godine, kako sami sebe predstavljaju, izvela je autorsku predstavu „Izgubljeni vuk“. Reditelj i tvorac predstave Katarina Eranovič, profesorica slovenačkog jezika, u ovoj predstavi namijenjenoj djeci, kombinovala je likove i događaje iz različitih djeci poznatih bajki i stvorila originalnu priču, koju izvode glumci obučeni u kostime i pomoću klasičnih lutki.

Predstava je bila izvedena sa početkom u 11 časova, na maloj sceni Dječijeg pozorišta Republike Srpske, koja je bila popunjena u potpunosti, ne samo djecom koja pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika već i njihovim drugarima i vršnjacima, a nekim je ovo bio i prvi susret sa slovenačkim jezikom. Bez obzira na to svi su podjednako uživali u čaroliji predstave, kao i prisutni roditelji i članovi Udruženja „Triglav“. Događaj je bio i medijski popraćen od strane RTRS.

Nakon predstave članovi Udruženja su glumačku grupu odveli u obilazak grada i upoznali ih sa nekim od njegovih znamenitosti i najznačajnijim događajima iz prošlosti, a mogli su i da osjete ritam grada i vide svadbene povorke u subotnje podne. Nakon toga uslijedilo je zaslužno okrepjenje i opuštanje pored Vrbasa. Naš grad je bio bogatiji za još jedan događaj i kulturnu razmjenu koju je obezbijedilo Udruženje „Triglav“, a naše Udruženje bogatije za nove prijatelje iz Slovenije.

Mladen Lunić

PREDSTAVA IZGUBLJENI VOLK V BANJALUKI

Lep pomladni dan v Banjaluki, 11. maja 2024, je bil rezerviran za posebne goste. Šlo je za amaterske igrance iz majhnega mesta Kisovec v občini Zagorje ob Savi v Republici Sloveniji. Za gostovanje lutkovne skupine Luki v Banjaluki in Prijedoru je poskrbela učiteljica dopolnilnega pouka slovenskega jezika Barbara Goršič. Družinsko-prijateljska igralska skupina, ki jo sestavljajo igralci, stari od 17 do 71 let, kot se sami predstavljajo, je odigrala avtorsko predstavo Izgubljeni volk. Režiserka in ustvarjalka predstave Katarina Eranovič,

profesorica slovenščine, je v predstavi, namenjeni otrokom, združila like in dogodke iz različnih otrokom znanih pravljic in ustvarila izvirno zgodbo, ki so jo uprizorili kostumizirani igralci z uporabo klasičnih lutk.

Predstava je bila odigrana s pričetkom ob 11. uri na malem odru Otroškega gledališča Republike Srbske, ki so ga popolnoma zapolnili ne le otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika, temveč tudi njihovi prijatelji in vrstniki, nekaterim pa je bilo to prvo srečanje s slovenščino. Ne glede na to so vsi enako uživali v čarobnosti igre, tako starši kot prisotni člani Društva Triglav. Dogodek je medijsko spremljala RTRS.

Po predstavi so člani društva igralce popeljali na ogled mesta in jim predstavili nekatere njegove znamenitosti in najpomembnejše dogodke iz preteklosti, začutili pa so lahko utrip mesta in si ogledali poročne sprevede, ko so vsako soboto popoldne. Po tem je sledilo zaslužno okrepčilo in sprostitvev ob Vrbasu. Naše mesto je bilo bogatejše za še en dogodek in kulturno izmenjavo Društva Triglav in naše Društvo bogatejše za nove prijatelje iz Slovenije.

Prevod Metoda Perger

MAŠA OGRIZEK V BANJALUKI

V soboto, 18. 5. 2024, je v Društvu Slovencev Triglav Banjaluka bila gostja slovenska mladinska pisateljica Maša Ogrizek. Nastop ustvarjalke je finančno omogočilo Društvo Bralna značka Slovenije in društvo Slovencev v Banjaluki.

Maša Ogrizek, sicer po izobrazbi diplomirana sociologinja kulture in filozofinja, je od leta 2008 samozaposlena v kulturi. Najprej je delovala kot kritičarka in novinarka, zadnja leta pa je vse bolj uveljavljena mladinska pisateljica. Učencem in članom društva je predstavila svoja dela – Koko Dajsa v mestu, Luka iz Bloka, Gospa s klobukom, Gospodična z monstero, fantastični roman Lisičja luna ... Na začetku nastopa so učenci predstavili Koko Dajso s pomočjo kamišibaja.

Predstavila je vlogo in mesto pisatelja v današnji družbi – s katerimi težavami se srečujejo pisatelji, položaj samozaposlenega v kulturi, kako poteka ustvarjanje njenih literarnih del, kako izbira like in oblikuje zgodbe ... Učenci pa so zastavljali različna vprašanja: kako poteka sodelovanje z ilustratorji, od kod avtorici ideja za dela, katere teme so ji bližje in zakaj. Ena od njenih misli je bila, da smo sku-

paj močnejši in da se posameznik mora truditi, da postaja boljši. In še, da je dobra literatura za otroke tista, ki ima več ravni oz. možnost različnih interpretacij. Iskren, zanimiv in navduhujoč nastop nam je polepšal majsko soboto.

Ob sproščenem vzdušju je ob koncu predstavitve sledil pogovor in druženje ob prigrizkih.

Barbara Goršič

MAŠA OGRIZEK U BANJOJ LUCI

U subotu, 18. maja 2024. godine, slovenačka omladinska spisateljica Maša Ogrizek gostovala je u Udruženju Slovenceva „Triglav“ Banja Luka.

Nastup umjetnice finansijski su omogućili Društvo čitalačke značke Slovenije i Udruženje Slovenceva „Triglav“ Banja Luka.

Maša Ogrizek, sociolog kulture i filozof, samozaposlena je u kulturi od 2008. godine. Prvo je radila kao kritičar i novinar, ali je posljednjih godina postala sve etabliranija omladinska spisateljica. Svoje radove predstavila je učenicima i članovima Udruženja - Koko Dajsa u gradu, Luka iz bloka, Dama sa šeširom, Dama sa čudovištem, fantastični roman Lisičji mjesec... Na početku predstavljanja, učenici su predstavili Koko Dajsu uz pomoć kamišibaja.

Predstavila je ulogu i mjesto spisateljice u današnjem društvu - s kojim se problemima susreću pisci, položaj samozaposlenih u kulturi, kako nastaju njena književna djela, kako bira likove i stvara priče... a učenici su pitali razna pitanja: kako funkcionise saradnja sa ilustratorima, odakle joj ideja za radove, koje su joj teme bliže i zašto. Jedna od njenih misli je bila da smo zajedno jači i da pojedinac mora težiti da postane bolji. I da je dobra literatura za djecu ona koja ima više nivoa ili mogućnost različitih interpretacija. Iskren, zanimljiv i inspirativan nastup uljepšao nam je subotu u maju.

U opuštеноj atmosferi, druženje je nastavljeno uz razgovor i zakusku.

Prevod Ana Marjanović

ZAVRŠETAK ŠKOLE SLOVENAČKOG JEZIKA ZA ODRASLE UČENIKE

U prostorijama našeg Udruženja 23. maja 2024. godine imali smo posljednje časove dodatne nastave slovenačkog jezika za odrasle, za ovu školsku godinu.

Učiteljica Barbara nas je obradovala odličnom komedijom „Dedek gre na jug“ za koju je scenario i režiju napisao Vinci Anžlovar.

U glavnim ulogama su dobro poznati glumci Vlado Novak, Boris Cavazza i mlada i jednako uspješna glumica Zala Đurić. Baš smo se lijepo nasmijali, zabavili, ali i spoznali važne životne lekcije, koje su nas potakle da razmislimo malo i o vlastitim životnim prioritetima.

Ovo divno veče su upotpunile slasne potice koje priprema Barbarina svekrva. Jako smo joj zahvalni jer nam ih pripremi svake godine. Učiteljica Barbara nam je podijelila diplome, čavrljali smo, popili čašicu vina, naravno slikali se i poželjeli svima ugodan i ispunjen putovanjima raspust.

Vidimo se u septembru!!!

Ljiljana Memon

ZAKLJUČEK POUKA SLOVENŠČINE ZA ODRASLE

V prostorih našega društva smo 23. maja 2024 imeli še zadnje ure dopolnilnega pouka slovenskega jezika za odrasle v tem šolskem letu.

Učiteljica Barbara nas je razveselila z odlično komedijo „Dedek gre na jug“, avtorja in režiserja Vincija Anžlovarja.

V glavnih vlogah nastopajo znani igralci: Vlado Novak, Boris Cavazza ter mlada in prav tako uspešna igralka Zala Đurić. Zelo smo se nasmejali, zabavali, a tudi naučili pomembnih življenjskih lekcij, ki so nas spodbudile, da smo malo razmislili o lastnih prioritetah v življenju.

Ta čudoviti večer je dopolnilo okusno okrepčilo, ki ga je pripravila Barbarina tašča. Zelo smo ji hvaležni, ker nam ga vsako leto pripravi. Učiteljica Barbara je razdelila priznanja za vesten obisk dopolnilnega pouka, poklepetali smo, spili kozarec vina, se seveda fotografirali in vsem zaželeli prijetne in potovanj polne počitnice.

Se vidimo septembra!!!

Prevod Metoda Perger

SVETOVNI DAN ČEBEL V BANJALUKI

20. maja je svetovni dan čebel. V soboto, 25. 5. 2024, smo ga v Društvu Slovencev Triglav Banjaluka obeležili tudi letos.

V društvu smo povabili lokalnega čebelarja, ki je učencem predstavil delo čebelarja, jim pokazal panj in razložil, kako čebele pridelujejo med ter njihov pomen za obstoj človeka. Poudaril je pomembnost čebel za okolje ter med drugim povedal tudi to, da mora čebela za kilogram medu obiskati kar štiri milijone cvetov in preleteti štirikratno razdaljo okoli sveta.

V sklopu obeleževanja svetovnega dneva čebel smo v društvu priredili tudi slovenski tradicionalni zajtrk, ki ga sicer v Sloveniji obeležujemo vsak tretji petek v novembru – je osrednji dogodek Dneva slovenske hrane, namen projekta pa, da se spomnimo, da je hrana, ki so jo pridelali in pripravili ljudje na naših kmetijah, v kmetijskih in živilskih podjetjih in zadrugah, bolj sveža in okusnejša. Tradicionalen slovenski zajtrk je sestavljen iz kruha, masla, medu, mleka in jabolka ali drugega svežega ali suhega sadja brez dodanega sladkorja.

Barbara Goršič

SVJETSKI DAN PČELA U BANJOJ LUCI

20. maj je Svjetski dan pčela. U subotu, 25. maja 2024. godine, obilježili smo ga i ove godine u Udruženju Slovenaca „Triglav“ Banja Luka.

U Udruženje smo pozvali lokalnog pčelara, koji je učenike upoznao sa radom pčelara, pokazao im košnicu i objasnio kako pčele proizvode med i koji je njihov značaj za život čovjeka. Istakao je značaj pčela za životnu sredinu i rekao, između ostalog, da za kilogram meda pčela mora da obiđe čak četiri miliona cvjetova i preleti četiri puta veću udaljenost oko svijeta.

U sklopu obilježavanja Svjetskog dana pčela, Udruženje je organizovalo i slovenski tradicionalni doručak, koji se u Sloveniji obilježava svakog trećeg petka u novembru – centralni je događaj Dana slovenske hrane, a svrha projekta je sjećanje na to da je hrana koju su uzgajali i pripremali ljudi na našim farmama, u poljoprivredno-prehrambenim preduzećima i zadrugama, svježija i ukusnija. Tradicionalni slovenski doručak sastoji se od hljeba, putera, meda, mlijeka i jabuke ili drugog svježeg ili sušenog voća bez dodatka šećera.

Prevod Ana Marjanović

MINEŠTRIJADA U LENDAVI

Poziv za učešće na Mineštrijadu u Lendavi, koji su nam uputili naši prijatelji Primorci i Istrani iz Prekmurja, je bio pravi izazov za članove planinarske sekcije našeg Društva. Sa radošću smo se prijavili jer, poznavajući domaćine, bili smo sigurni da će to biti zanimljivo i veselo druženje, a i mi ćemo se isprobati u kulinarskim vještinama.

I tako je i bilo. Krenuli smo rano, 01.06.2024. godine, Ivan kao glavni kuvar i vozač i tri pomoćne kuvarice i vozači po potrebi Olga, Zdenka i ja. Sve je teklo po planu. Bilo je malo uzbuđenja dok smo našli lokaciju. Domaćini su nas lijepo dočekali i pokazali nam naše mjesto za kuvanje. Uzeli smo kotlić sa sastojcima za mineštru. Olga i ja smo se bacili na sjeckanje zelenjave koje smo dobili, a Ivan i Zdenka su se zabavili oko vatre. Bili smo dobro uigrana ekipa. Učestvovalo je 13 ekipa. Bilo je živo, puno posjetilaca i učesnika, a domaći orkestar je sve zabavljao. Vrlo brzo se svuda vidio dim i čulo se pucketanje vatre. Kad smo stavili luk da se dinsta, imali smo vremena da malo predahnemo i da se posvetimo uređenju stola. Ivan je izvadio rakiju pa je posjetioce nudio sa čašicom domaće šljivovice i višnjevače koju je ponijela Olga.

Mi smo postavili dekoracijo koju smo pripravili i ukrasili je bršljanom, ružmarinom i lavandom. Za posjetioce smo pripravile domaće kifle, oblatne, rahat-lokum, baklavu, halvu i domaću pogaču. Na stolu su se našli naši bilteni i reklamni turistički materijal. Mineštra se lagano krčkala, a mi smo ćaskali sa prijateljima iz Umaga i ostalim učesnicima. Povremeno smo probali ukus i dodavali još soli, daj malo ljutih papričica, pa dodaj malo paradajz sosa koji nam je dala Marija, pa svježeg kopra i peršuna dok se nismo usaglasili da je naša mineštra spremna za ocjenjivanje. Dali smo komisiji uzorak, odahnuli i onda sjeli i jeli našu mineštru i jednoglasno konstatovali da je naša mineštra najbolja!! U prilog tome govori i to što je naš kotlić vrlo brzo bio prazan.

Nismo dobili nagradu, ali to nas nije spriječilo da uživamo na veselici sa prijateljima i dragim domaćinima.

Ljiljana Memon

MINEŠTRIADA V LENDAVI

Povabilo k udeležbi na Mineštriadi v Lendavi, ki so nam ga poslali prijatelji Primorci in Istrani iz Prekmurja, je bilo za člane planinske sekcije našega društva pravi izziv. Z veseljem smo se prijavili, saj smo bili ob poznavanju gostiteljev prepričani, da bo druženje zanimivo in veselo, preizkusili pa se bomo tudi v svojih kulinarnih veščinah.

In tako je bilo. Na pot smo se odpravili zgodaj zjutraj, 1. 6. 2024, Ivan kot glavni kuhar in šofer ter tri kuharske pomočnice in po potrebi tudi šoferke, Olga, Zdenka in jaz. Vse je šlo po načrtih. Bili smo malo vznemirjeni, dokler nismo našli prireditvene lokacije. Gostitelji so nas lepo sprejeli in nam pokazali naš prostor za kuhanje. Vzeli smo kotliček s sestavinami za mineštro. Z Olgo sva pričeli sekljati zelenjavo, ki smo jo dobili, Ivan in Zdenka pa sta se zabavala ob pripravi ognjišča. Bili smo uigrana ekipa. Sodelovalo je 13 ekip. Bilo je živahno, obiskovalcev in udeležencev je bilo veliko, vse pa je zabaval domači ansambel. Kmalu se je povsod videl dim in slišalo se je prasketanje ognja. Ko smo dali dušit čebulo, smo imeli čas, da se malo odpočijemo in posvetimo okrasitvi mize. Ivan je ponudil obiskovalcem kozarček domačega slivovega in češnjevga žganja, ki ju je prinesla Olga.

Mizo smo okrasili z bršljanom, rožmarinom in sivko. Za obiskovalce smo pripravili domače žemljice,

napolitanke, rahatlokume, baklave, halve in domače rogljičke. Na mizi so bila naša glasila in reklamni turistični material. Mineštra je počasi vrela, mi pa smo poklepetali s prijatelji iz Umaga in drugimi udeleženci. Od časa do časa smo poskusili jed jo in še dosolili, dodali nekaj feferonov, nato še paradižnikovo omako, ki nam jo je dala Marija, pa še svež koper in peteršilj. Izboljšava je potekala, dokler se nismo strinjali, da je naša mineštra pripravljena za ocenjevanje. Pred komisijo smo postavili naš izdelek, globoko vdihnili in nato sedli ter pojedli svojo mineštro, ob kateri smo soglasno ugotovili, da je najboljša!!! To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da je bil naš kotliček zelo hitro prazen.

Nagrade nismo prejeli, a nas to ni ustavilo, da ne bi uživali v čudovitem druženju z našimi prijatelji in dragimi gostitelji.

Prevod Metoda Perger

PONOVO NA KAMPU U KOVINU

Nakon prošlogodišnjeg učešća, Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ Banja Luka je dobilo poziv da od 7. do 9. juna 2024. godine ponovo učestvuje na kampu u Ekološkom naselju Manastirska Rampa u Kovinu u organizaciji Društva Slovenaca „Martin Krpan“ Smederevo.

Ovogodišnja tema kampa je bila šuma i očuvanje šume.

Kamp je bio organizovan za osnovce i djecu srednoškolskog uzrasta. Za oko 100 djece iz slovenačkih udruženja iz Srbije i BiH organizovano je mnoštvo aktivnosti, od predstavljanja Crvenog krsta Smederevo i vatrogasaca, edukacije o značaju i očuvanju šuma, preko radionice izrade modela otisaka stopala divljih životinja, do Kliker škole izrade sajta na temu Šume.

Organizovane su i različite radionice (pošumimo Sloveniju, izrada kućica i hranilica za ptice, izrada šumskih kućica kao iz bajke u obliku pečuraka, reciklaža – izrada životinja od recikliranog materijala i mnogo drugih).

Udruženje „Triglav“ je takođe učestvovalo u organizaciji jedne od aktivnosti i to Kviza o šumama koji je vodila Oksana Lunić.

Na kampu je učestvovalo 7 djece iz Udruženja i dva člana u pratnji, a djeca su se i ove godine vratila puna utisaka i sa uspostavljenim novim prijateljstvima.

Uz izvrsno vođenje dvije učiteljice, Rut i Lene, učenje slovenačkog jezika je bilo još zanimljivije. Osim edukacije, to je bila prilika za razmjenu informacija i iskustava, ali i druženje.

Ana Marjanović

PONOVO NA TABOR V KOVINU

Po lanski udeležbi je bilo Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka ponovno povabljeno, da se od 7. do 9. junija 2024 udeleži tabora v Ekološki vasi Manastirska rampa v Kovinu, ki ga organizira Društvo Slovencev Martin Krpan Smederevo.

Letošnja tema tabora je bila gozd in varstvo gozdov.

Tabor je bil organiziran za osnovnošolce in srednješolce. Za okoli 100 otrok iz slovenskih društev iz Srbije ter Bosne in Hercegovine so bile organizirane številne aktivnosti, od predstavitve Rdečega križa Smederevo in gasilcev ter izobraževanja o pomenu in ohranjanju gozdov, preko delavnice izdelovanja maket stopinj divjih živali, do Kliker šole izdelave spletne strani na temo gozdov. Organizirane so bile tudi različne delavnice (pogozdujemo Slovenijo, izdelava hišic in ptičjih krmilnic, izdelava gozdnih hišic kot iz pravljice v obliki gob, reciklaža - izdelovanje živali iz recikliranih materialov in mnoge druge).

Društvo Triglav je sodelovalo tudi pri organizaciji ene od aktivnosti, in sicer kviza o gozdovih, ki ga je vodila Oksana Lunič.

Tabora se je udeležilo 7 otrok iz društva in dva spremljevalca, otroci pa so se letos vrnilo polni lepih vtisov in s stkanimi novimi prijateljstvi.

Ob odličnem vodenju obeh učiteljic, Rut in Lene, je bilo učenje slovenskega jezika še bolj zanimivo. Poleg izobraževanja je bila to priložnost za izmenjavo informacij in izkušenj ter lepega druženja.

Prevod Metoda Perger

15. SLOVENAČKI DAN U SLATINI

U subotu, 22.06.2024. godine Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ je organizovalo tradicionalnu manifestaciju Slovenački dan u Slatini i to po 15. put.

Program je vodio naš dugogodišnji prijatelj Dušan Tomazič, novinar iz Maribora, a na samom početku prisutni ma se obratio Mladen Lunić, predsjednik Udruženja. Osvrnuo se i na činjenicu da je naša manifestacija proslavila

mali jubilej, jer je 2009. godine naša tadašnja predsjednica Marija Grbić predložila da se napravi kulturno-zabavna manifestacija na otvorenom prostoru koju bi nazvali Slovenački dan i već 15. put svjedočimo svoje prisustvo na ovom prostoru, koje će sljedeće godine ući i u drugi vijek, bar kada je u pitanju područje Slatine i Malog Blaška.

Pomenuo je da je za ovih 15 godina postojanja manifestacije Udruženje dovelo na stotine gostiju, umjetnika, pjevača, muzičara, folkloriša iz: Novog Mesta, Ljubljane, Maribora, Lendave, Umaga, Rijeke, Beograda, Novog Sada, Subotice, Metlike, Trebnja, Ajdovščine, Sežane, Gorice...

U govoru je naveo i to da smo se trudili da budemo dobri domaćini i da svi odavde ponesu lijepe uspomene o ljudima i krajevima, ali i da se odužimo svima koji su nam pomagali da organizacija događaja bude uspješna.

Prisutnima se obratio i gradonačelnik Banje Luke, Draško Stanivuković koji je rekao da se rado odaziva na poziv da prisustvuje manifestacijama koje organizuju nacionalne manjine te poručio da sa velikom ljubavlju u Banjoj Luci dočekujemo svakog čovjeka i da Grad Banja Luka podržava i razumije sve nacionalne manjine. Posebno je naglasio da je ponosan što u Gradu Banja Luka djeluje veliki broj nacionalnih manjina te da, kao što je bašta ljepša što je više različitog cvijeća u njoj, tako je i Banja Luka ljepša i bogatija sa raznolikim udruženjima nacionalnih manjina.

Kako je i ove godine sa nama bio ambasador Slovenije u BiH Nj.E. Damijan Sedar, koji nas od svog dolaska u BiH podržava, Udruženje mu je dodijelilo priznanje za veliku podršku u radu, a naročito u podsticanju i očuvanju slovenstva, te iskrenom i prijateljskom odnosu prema pripadnicima slovenačke nacionalne manjine u Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini.

Ambasador Sedar se obratio prisutnima i zahvalio na priznanju te napomenuo da sva slovenačka udruženja imaju njegovu punu podršku a da Slovenija kao država pruža veliku podršku BiH na putu ka članstvu u EU.

Ove godine, kulturni program se morao prilagoditi vremenskim uslovima. Vrijeme nam nije išlo na ruku, tako da su nastupi naših gostiju Mješovitog hora Udruženja Slovenaca „Triglav“ iz Subotice, Republika Srbija i našeg Mješovitog hora „Davorin Jenko“ održani ispod šatora, ali

ni jaka kiša ni led nisu umanjili doživljaj i ugođaj koji su pružile lijepe slovenačke pjesme. Zbog mokre podloge, naša folklorna grupa nažalost nije mogla izvesti dva plesna spleta koja su pripremili.

Međutim, i pored lošeg vremena, uspjelo se i zaplesati uz muziku ansambla „Efekt“ iz Novog Mesta.

Pored svih navedenih, sa nama su bili i Branka Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto, opunomoćeni ministar u Ambasadi Slovenije u BiH Zvone Žigon, predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, predstavnici Grada Banja Luka, odbornica u Skupštini Grada Laktaši, predsjednik mjesne zajednice Slatina, direktor OŠ „Holandija“ Slatina, predstavnici udruženja nacionalnih manjina Grada Banja Luka (Ukrajinci, Česi, Poljaci, Mađari, Jevreji, Makedonci, Italijani i Crnogorci), predstavnici slovenačkih udruženja u BiH (Sarajevo, Prijedor, Kakanj, Zenica), predstavnici Slovenačkog udruženja „Martin Krpan“ iz Smedereva, predstavnici Udruženja Primoraca i Istrana u Prekmurju iz Lendave, kao i veliki broj članova i prijatelja Udruženja „Triglav“. Program je ispratio i Draško Ignjatić, urednik i voditelj emisije „Mala Evropa“ na RTRS.

Manifestacija je održana uz finansijsku podršku Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, Grada Banja Luka, Grada Laktaši, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i sponzora.

Ana Marjanović

15. SLOVENSKI DAN V SLATINI

V soboto, 22.06.2024, je Društvo Slovencev RS Triglav že 15. organiziralo tradicionalno prireditev Slovenski dan v Slatini.

Program je vodil naš dolgoletni prijatelj Dušan Tomažič, mariborski novinar, na samem začetku pa je zbrane nagovoril Mladen Lunić, predsednik društva. Omenil je tudi dejstvo, da naša prireditev praznuje majhen jubilej, saj je leta 2009 naša takratna predsednica Marija Grbić predlagala, da bi na odprtem prostoru izvedli kulturno-zabavno prireditev, ki bi jo poimenovali Slovenski dan, in smo že 15. priča naši prisotnosti na tem prostoru, ki bo naslednje leto vstopilo v drugo stoletje bivanja Slovencev na tem območju, vsaj ko gre za Slatino in Malo Blaško.

Omenil je, da je društvo v teh 15 letih obstoja prireditve privabilo na stotine gostov, umetnikov, pevcev, glasbenikov, folkloristov iz: Novega mesta, Ljubljane, Maribora, Lendave, Umaga, Reke, Beograda, Novega Sada, Subotice, Metlike, Trebnjega, Ajdovščine, Sežane, Gorice ...

V svojem govoru je še povedal, da smo se trudili biti dobri gostitelji in da bodo vsi odšli od tod z lepimi spomini na ljudi in kraje, a tudi, da se je treba oddolžiti vsem, ki so nam pomagali, da je prireditev uspela.

Župan Banjaluke Draško Stanivuković je nagovoril zbrane in dejal, da se z veseljem odzove povabilu na dogodke, ki jih organizirajo narodnostne manjšine, ter dejal, da vsakega človeka v Banjaluki sprejmemo z veliko ljubezni in da mesto Banjaluka podpira in razume vse narodne manjšine. Posebej je poudaril, da je ponosen, da v mestu Banjaluka deluje veliko število narodnih manjšin in da tako, kot je vrt lepši z več različnimi cvetlicami, je tudi Banjaluka lepša in bogatejša z raznolikimi društvi narodnih manjšin.

Ker je bil letos z nami veleposlanik Slovenije v Bosni in Hercegovini Damijan Sedar, ki nas podpira že od svojega prihoda v Bosno in Hercegovino, je prejel priznanje društva za veliko podporo pri njegovem delu, predvsem pri spodbujanju in ohranjanju slovanstva ter za iskren in prijateljski odnos do pripadnikov slovenske narodne manjšine v Republiki Srbski, torej Bosni in Hercegovini.

Veleposlanik Sedar je navzoče nagovoril in se zahvalil za priznanje ter poudaril, da imajo vsa slovenska društva njegovo polno podporo in da Slovenija kot država daje veliko podporo BiH na njeni poti v članstvo v EU.

Letos je bilo treba kulturni program prilagoditi vremenskim razmeram. Vreme nam ni bilo naklonjeno, zato sta pod šotom potekala nastopa naših gostov, Mešanega pevskega zbora Društva Slovencev Triglav iz Subotice, Republika Srbija, in našega Mešanega pevskega zbora Davorin Jenko, toda niti hudo deževje in led nista mogla pokvariti lepih doživetij in vzdušja, ki so ga obogatile čudovite slovenske pesmi. Žal naša folklorna skupina zaradi razmočene površine ni mogla izvesti dveh plesnih točk, ki ju je pripravila.

Kljub slabemu vremenu pa se je dalo zaplesati ob glasbi ansambla Efekt iz Novega mesta.

Poleg vseh naštetih so bili prisotni še Branka Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, pooblaščen minister na Veleposlaništvu Slovenije v BiH Zvone Žigon, predstavniki Ministrstva za človekove pravice in begunce BiH, predstavniki mesta Banjaluka, odborica v skupščini mesta Laktaši, predsednik krajevine skupnosti Slatina, direktor Osnovne šole Holandija, Slatina, predstavniki združenj narodnih manjšin mesta Banjaluka (Ukrajinci, Čehi, Poljaki, Madžari, Judje, Makedonci, Italijani in Črnogorci), predstavniki slovenskih društev v BiH (Sarajevo, Prijedor, Kakanj, Zenica), predstavniki Slovenskega društva Martin Krpan iz Smedereva, predstavniki Društva Primorcev in Istranov v Prekmurju iz Lendave ter veliko število članov in prijateljev našega društva Triglav. Program je spremljal Draško Ignjatić, urednik in voditelj oddaje Mala Evropa na RTRS.

Dogodek je potekal ob finančni podpori Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu, mesta Banjaluka, mesta Laktaši, Ministrstva za izobraževanje in kulturo Republike Srbske, Ministrstva za človekove pravice in begunce BiH in sponzorjev.

Prevod Metoda Perger

NASTUPI NAŠEG HORA U SLOVENIJI

Nestrpljivo, kao tinejdžeri, iščekivali smo 28. juni 2024. godine kada je bio planiran polazak za Sloveniju.

Pripreme su bile obimne i brižljivo planirane. Vrijedno smo radili od početka godine sa našom dirigenticom Vanjom, kako bismo napravili najbolji repertoar kojim ćemo se predstaviti u okviru manifestacije „Dobrodošli doma“ u Celju, kao i za nastup u Šentjuru na festivalu kod Folklornog društva „Šentjur“.

Na putu do Celja, obišli smo Rogašku Slatini i zanimljivo mjestašce Šmarje pri Jelšah gdje smo posjetili crkvu Svetog Roka. U predivnoj baroknoj crkvi na vrh brda

smo osjetili njenu akustiku te otpjevali jednu pjesmu kao probu za nastup.

U subotu 29.06.2024. godine naš hor je nastupio u velikoj dvorani Celjskog doma na promociji knjige Janeza Rogelja „Priče slovenačkih iseljenika u slici i riječi“. Nakon uspješnog nastupa, nastavili smo pratiti centralnu manifestaciju ispred Celjskog doma i uživali u nastupima drugih slovenačkih horova i folklornih grupa iz raznih država (BiH, Njemačka, Hrvatska, Argentina...). Podržali smo naše mlade folklorashe koji su svojim nastupom na Krekovom trgu osvojili srca publike, jer ko bi mogao da odoli Nastjinom i Srečkovom osmijehu uz plesne korake valcera.

Celje nas je oduševilo, naročito staro gradsko jezgro. Posjetili smo Pokrajinski muzej i Celjski grad. Odlični vodiči su nas upoznali sa istorijom i prošlošću grada i okoline. Bili smo i na otvaranju dvije jako lijepe likovne izložbe.

U nedjelju, 30.06.2024. godine, uputili smo se u Šentjur. Dočekali su nas predstavnici društva i dali kratku turističku razglednicu Šentjura. Sa ponosom su nam pokazali rodnu kuću porodice Ipavec koji su bili ljekari i kompozitori. Usput su nam pokazali gdje ćemo nastupiti. Nastupio je folklor domaćina, naš folklor i naš hor. Hor je završio nastup sa pjesmom „Slovenija zelena“, koju je prihvatila i publika. I na kraju smo svi zaplesali uz orkestar domaćina koji je svirao valcer. Nakon nastupa je bilo vrlo živo i veselo druženje uz večeru, ples i pjesmu.

Bilo je to jedno predivno putovanje, dobro druženje, sa puno pozitivne energije i želje da se ovako družimo i ubuduće i što češće.

Ljiljana Memon

NASTOPI NAŠEGA ZBORA PO SLOVENIJI

Nestrpno kot pubertetniki smo čakali 28. 6. 2024, ko je bil predviden odhod proti Sloveniji.

Priprave so bile obsežne in skrbno načrtovane. Z našo dirigentko Vanjo že od začetka leta pridno delamo, da bi ustvarili najboljši repertoar, ki ga bomo predstavili v okviru prireditve Dobrodošli doma v Celju, pa tudi za nastop v Šentjurju na festivalu v Folklornem društvu Šentjur.

Na poti proti Celju smo obiskali Rogaško Slatino in zanimivo mesto Šmarje pri Jelšah, kjer smo si ogledali cerkev sv. Roka. V čudoviti baročni cerkvi na vrhu hriba smo začutili njeno akustiko in zapeli pesem kot vajo za nastop.

V soboto, 29.6.2024, je naš zbor nastopil v veliki dvorani Celjskega doma na promociji knjige Janeza Roglja Zgodbe slovenskih izseljencev v sliki in besedi.

Po uspešnem nastopu smo nadaljevali s spremljanjem osrednje prireditve pred Celjsko hišo in uživali v nastopih drugih slovenskih pevskih zborov in folklornih skupin iz različnih držav (BiH, Nemčija, Hrvaška, Argentina ...). Podprli smo naše mlade folkloriste, ki so s svojim nastopom na Krekovem trgu osvojili srca občinstva, kajti le kdo bi se lahko uprl nasmehu Nastje in Srečka ob plesnih korakih valčka.

Celje nas je navdušilo, predvsem staro mestno jedro. Ogledali smo si Pokrajinski muzej in mesto Celje. Odlični vodiči so nam predstavili zgodovino in preteklost mesta ter okolice. Bili smo tudi na otvoritvi dveh zelo lepih likovnih razstav.

V nedeljo, 30.6.2024, smo se odpravili v Šentjur. Sprejeli so nas predstavniki društva in z nami delili kratko turistično razglednico Šentjurja. S ponosom so nam razkazali rojstno hišo družine Ipavec, katere člani so bili zdravniki in skladatelji. Spotoma so nam pokazali, kje bomo nastopali. Nastopili so folklorna skupina gostiteljev, naša otroška folklorna skupina in naš pevski zbor. Zbor je nastop zaključil s pesmijo Slovenija zelena, kar je z navdušenjem sprejelo tudi občinstvo. Na koncu pa smo vsi zaplesali ob gostiteljevem orkestru, ki je zaigral valček. Po nastopu je sledilo zelo živahno in veselo druženje ob večerji, plesu in petju.

Bil je čudovit izlet, dobra družba, z veliko pozitivne energije in željo, da se tako družimo tudi v prihodnje in čim pogosteje.

Prevod Metoda Perger

DOBRODOŠLI DOMA 2024 U CELJU

I ove godine naše Udruženje je učestvovalo na tradicionalnom okupljanju slovenačkog iseljništva iz čitavog svijeta, koji se od 1988. godine organizuje u Republici Sloveniji, a koji je posljednjih godina poznat pod nazivom „Dobrodošli doma“.

Centralna priredba okupljanja u organizaciji Slovenske iseljeničke matice održana je u kneževskom gradu Celju, 29. juna, u subotu, kada je za brojne grupe i pojedince iz prekograničnog područja i svijeta organizovan šareniliki kulturni program. U znamenitom Celjskom domu bile su organizovane promocije knjiga i izložbe, na Krekovom trgu nastupali su horovi, muzičke i folklorne grupe, iz cijeloga svijeta, a najviše sa područja bivše Jugoslavije.

U centralnom programu nastupala je i naša dječija folklorna grupa, sa koreografijom Splet koruških plesova, autora Dr Tomaža Simetingera, koji je uzgred bio i dio voditeljskog para na ovogodišnjoj priredbi. Naši folkloriši bili su deveti po redu izvođenja i kao jedna od najmlađih grupa na događaju, svojim uspješnim nastupom pobrali su brojne simpatije i aplauze publike, koja je stripljivo ispratila program na zahtjevnih 30 i nešto stepeni, vrućeg subotnjeg popodneva. Dvoiposatni kulturni program završio se zajedničkim izvođenjem pjesme Ljetna noć, svih nastupajućih, uz podršku publike.

U pratećem programu na promociji knjige „Priče slovenskih iseljenika u slici i riječi“, naš hor „Davorin Jenko“ izveo je dvije slovenske pjesme i time uvećao ovaj događaj koji su kreirali predsjednik SIM-a dr Boris Jesih i sam autor Janez Rogelj, osvjedočeni prijatelj našeg Udruženja.

Samo učešće na pomenutom događaju, iskoristili smo da posjetimo i upoznamo neke nove krajeve u domovini naših predaka, pa smo tako putovanje započeli u petak 28. juna. Prvu stanicu na putovanju imali smo u prelijepoj Rogaškoj Slatini, koju smo upoznali kroz stručno vođenje turističkog vodiča iz lokalnog Turističko informativnog centra, šetali se banjskim promenadama, a imali smo i priliku da nakratko posjetimo znamenitu Kristalnu dvoranu, u trenutku kada su mladi muzičari imali svoju probu, te su nam taj obilazak dodatno uvećali.

Nakon duge šetnje po toplom danu, dobro smo se okrijepili ukusnim mesnim specijalitetima i domaćim pivom u Pivnici Lipnik, u mjestu Šmarje pri Jelšah, koje je bilo naša naredna stanica. Prema programu putovanja posjetili smo jednu od najljepših crkava u Sloveniji, crkvu Svetoga Roka koja se nalazi na vrhu brijega koji se uzdiže iznad Šmarja. Manji dio naše grupe je uz lokalnog turističkog vodiča put do crkve prešao pješke uspinjući se poznatom Kalvarijom, i na križnom putu obišli 14 kamenih kapela. Nakon okupljanja grupe, stručni vodič za posjete crkvi nas je upoznala sa zanimljivom historijom crkve i mjesta, a prisutni nisu mogli skriti oduševljenje unutrašnjim izgledom i oslikanjem crkve, koja je izgrađena 1646. godine. Iznenađenje je još i veće jer se iza impozantne građevine jednostavnog stila, sa elementima gotike, nalazi prekrasno oslikana unutrašnjost, rad najvećih baroknih umjetnika toga doba. Obilazak Šmarja završio se u Skazovoj kući, koja predstavlja primjer izuzetno lijepe i sofisticirane trščanske arhitekture iz druge polovice 19. vijeka, koja se dugo vremena koristila kao zgrada pošte, a danas je uređena kao multifunkcionalni objekat, namijenjen za muzejske, turističke i druge javne svrhe.

Subotnje prijedodne iskoristili smo za posjetu Pokrajinskom muzeju u Celju, koji se može podičiti zanimljivim sadržajima, pa smo tako uz stručno vođenje kustosa muzeja, podijeljeni u dvije grupe, obišli samo najznačajnije muzejske postavke u Kneževom dvoru i Staroj grofoviji. Arheološko nalazište „Celeia – mjesto pod mjestom“ u podrumu

Kneževog dvora, odvelo nas je u daleku prošlost grada, gdje smo imali mogućnost da vidimo autentične ostatke rimskog naselja Celeia „in situ“ i da se šetamo rimskim putevima. U Staroj grofoviji smo upoznati sa nadahnutom pričom o „Celjskom stropu“ koja je toliko zanimljiva i pomalo mistična da smo doživjeli jedno nevjerovatno putovanje kroz istoriju, vrijedno filmske ekranizacije.

Nakon uspješnog subotnjeg nastupa i kratkotrajnog odmora, u nedelju su nas čekale nove znamenitosti, krajevi i ljudi, da ih upoznamo. Na početku smo posjetili Celjsku tvrđavu i tamo u sjenci starodavnih zidina upoznali se, ne samo sa istorijom tvrđave i porodice grofova celjskih, već i sa istorijskim prilikama i socijalnim odnosima koji su vladali u srednjem vijeku. Nakon istorijskog časa mogli smo da uživamo u prekrasnom panoramskom pogledu na samo mjesto Celje i okolne krajeve.

Kratko smo se osvježili u bifeu na Celjskom gradu, a zatim uputili na ručak, a na putu do restorana od nekih 15 km, dobro su ispitane vozačke sposobnosti našega vozača, koji je probijajući se kroz uske vijugave puteve do planinarskog doma na Svetini, izazvao i pokoji uzdah. Međutim sva strepnja, ali i uzdasi od kratkotrajnog pješaćenja su splasnuli kada smo toplo dočekani na ulazu u restoran od strane domaćina Romana. Sa terase restorana pogled se pruža na bajkovito selo Svetinu i okolna brda koja su izgledala kao burom zatalasano more zelenih šuma i proplana. A u restoranu nas je čekalo tek oduševljenje sa posluženjem raznovrsnih delicija koja su imala uskus domaće kuhinje i lokalnih namirnica. Teško smo se rastali od ambijenta i užitka za nepce i dušu, ali satnica je bila neumoljiva.

Naša naredna i posljednja stanica na ovom putovanju u Sloveniji bio je Šentjur. Malo štajersko mjesto sa dušom, kojeg su naši članovi Društva imali priliku posjetiti i prije desetak godina, ponovo nas je ugostilo. Ovoga puta to je bilo na „Ljetnoj folklornoj večeri“ koju je organizovalo Folklorno društvo iz Šentjura i naša srdačna domaćica Dragica Gobec. Domaćini su se pobrinuli da se upoznamo sa najznamenitijom porodicom iz Šentjura, tj. sa familijom Ipavec, koji su kroz nekoliko generacija uspješnih ljekara i talentovanih muzičara uspjeli da ostave dubok trag ne samo u svom kraju već i u slovenačkom narodu u tadašnjoj Austrougarskoj monarhiji, zbog čega je njihova porodična kuća pretvorena u lokalni muzej i turističku oglednu tačku. A na terasi u dvorištu kuće Ipavčevih, sa uređenom tribinom za gledaoce, održan je koncert, na kome je u dvokratnom izlazu nastupao naš hor izvodeći svoj repertoar slovenskih narodnih pjesama i pjesama iz Bosne i Hercegovine. Pored hora nastupali su naša i domaća folklorna grupa, a na kraju se sve završilo zajedničkim plesom u ritmu polke i valcera.

Poslije koncerta uslijedilo je zajedničko druženje u dvorištu zgrade Razvojne agencije Kozjansko, gdje su nas domaćini pogostili sa hranom i pićem, ali su nama najviše značili osmijesi i topla srdačnost, što se na kraju izrodilo u zajedničko kolo i razgovor o planovima za nastavak saradnje u budućnosti.

Veliku zahvalnost za uspješan boravak naše grupe u Sloveniji, dugujemo nekadašnjoj učiteljici dopunske nastave slovenačkog jezika u Banjoj Luci, Nini Gradič Planko, koja je, pored pomoći u organizaciji, našla vremena da nas sa svojim veselim trogodišnjim dječakom Mihom, posjeti i druži sa nama u Šmarju i njenom rodnom Šentjuru, i na neki način potvrdimo i obnovimo prijateljstvo koje traje već desetljeće.

Prepuni pozitivnih utisaka, ali i umorni od brojnih kilometara prepješaćenih u tri dana putovanja, u dobrom raspoloženju i sretnom putu vratili smo se u ranim jutarnjim časovima u Banju Luku. Inače za sigurno putovanje naše grupe koja je brojala 48 članova brinuo se vozač Milan iz kompanije „Golubić“, a bili smo smješteni u Đačkom domu u Celju. Cjelokupno putovanje je ostvareno uz finansijsku podršku Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH te Grada Banja Luka.

Mladen Lunić

DOBRODOŠLI DOMA 2024 V CELJU

Tudi letos se je naše Društvo udeležilo tradicionalnega srečanja slovenskih izseljencev iz celega sveta, ki ga v Republiki Sloveniji organizirajo že od leta 1988 in ga zadnja leta poznamo pod imenom Dobrodošli doma.

Osrednji dogodek srečanja je organizirala Slovenska izseljenska matica v knežjem mestu Celje, v soboto, 29. junija, ko so pripravili pester kulturni program za številne skupine in posameznike iz zamejstva in sveta. V znameniti Celjski hiši so bile organizirane promocije knjig in razstave, na Krekovem trgu so nastopali pevski zbori, glasbene in folklorne skupine z vsega sveta, največ iz nekdanje Jugoslavije.

V osrednjem programu je nastopila tudi naša otroška folklorna skupina z venčkom koroških plesov, avtorja dr. Tomaža Simetingerja, ki je bil mimogrede del voditeljskega para na letošnji prireditvi. Naši folklorniki so bili po vrstnem redu nastopa deveti in kot ena najmlajših skupin na prireditvi so s svojim uspešnim nastopom poželi veliko simpatij in aplavzov občinstva, ki je veselo spremljalo program na zahtevnih 30 in nekaj stopinjah vročega sobotnega popoldneva. Dveinpolurni kulturni program se je zaključil s skupno izvedbo pesmi Poletna noč vseh nastopajočih ob podpori občinstva.

V spremljevalnem programu ob promociji knjige Zgodbe slovenskih izseljencev v sliki in besedi je naš pevski zbor Davorin Jenko izvedel dve slovenski pesmi in tako popestril ta dogodek, ki sta ga oblikovala predsednik SIM dr. Boris Jesih in avtor sam Janez Rogelj, že dolgotrajni prijatelj našega društva.

Že samo udeležbo na omenjeni prireditvi smo izkoristili za obisk in spoznavanje novih krajev v domovini naših prednikov, zato smo pot začeli v petek, 28. junija. Prvi postanek na našem izletu je bila prelepa Rogaška Slatina, ki smo jo spoznali ob strokovnem vodenju turistične vodičke tamkajšnjega Turistično-informacijskega centra, se sprehodili po zdraviliških sprehajališčih, imeli pa smo priložnost tudi na kratko obiskati znamenitno Kristalno dvorano, v trenutku, ko so imeli mladi glasbeniki vajo, in so nam turnejo še popestrili.

Po dolgem sprehodu v toplem dnevu smo se okrepčali z okusnimi mesnimi specialitetami in domačim pivom v Pivnici Lipnik, v Šmarju pri Jelšah, ki je bila naša naslednja postaja. Po programu potovanja smo si ogledali eno najlepših cerkva v Sloveniji, cerkev sv. Roka, ki se nahaja na vrhu hriba, ki se dviga nad Šmarjem. Manjši del naše skupine je v spremstvu lokalne turistične vodičke prepešal cestno do cerkve, se povzpел na znamenito Kalvarijo in si na križevem potu ogledal 14 kamnitih kapelic. Po zbiranju skupine nam je strokovna vodička za ogled cerkve predstavila zanimivo zgodovino cerkve in kraja, prisotni pa niso mogli skriti navdušenja nad notranjim izgledom in poslikavo cerkve, ki je bila zgrajena leta 1646. Presenečenje je še toliko večje, ker se za impozantno zgradbo preprostega sloga, z gotskimi elementi, skriva lepo poslikana notranjost, delo največjih baročnih umetnikov tiste dobe. Ogled Šmarja smo zaključili v Skazovi hiši, ki je primer izjemno lepe in dovršene tržaške arhitekture iz druge polovice 19. stoletja, ki je bila dolgo časa poštna stavba, danes pa je urejena kot večnamenska stavba, namenjena muzejskim, turističnim in drugim javnim namenom.

Sobotni dopoldan smo izkoristili za obisk Pokrajinskega muzeja Celje, ki se lahko pohvali z zanimivimi vsebinami, zato smo se ob strokovnem vodenju kustosa muzeja razdelili v dve skupini in si ogledali le najpomembnejše muzejske eksponate v Knežjem dvoru in Stari grofiji. Arheološko najdišče Celeia – mesto pod mestom, v kletnih

prostorih Knežjega dvora, nas je popeljalo v daljnjo preteklost mesta, kjer smo imeli priložnost videti avtentične ostanke rimske naselbine Celeia in situ in hoditi po rimskih cestah. V Stari grofiji smo se seznanili z navdihujočo zgodbo o Celjskem stropu, ki je tako zanimiva in nekoliko mistična, da smo doživeli neverjetno popotovanje skozi zgodovino, vredno filmske adaptacije.

Po uspešnem sobotnem nastopu in kratkem počitku so nas v nedeljo čakale nove znamenitosti, kraji in ljudje, da jih spoznamo. Na začetku smo si ogledali Celjski grad in se tam, v senci starodavnega obzidja, seznanili ne le z zgodovino trdnjave in celjske grofovske družine, ampak

tudi z zgodovinskimi okoliščinami in družbenimi odnosi, ki so vladali v srednjem veku. Po uri zgodovine smo lahko uživali v čudovitem panoramskem razgledu na mesto Celje in okolico.

V bifeju v Celjskem gradu smo se na kratko okrepčali, nato pa se odpravili na kosilo, na poti do približno 15 km oddaljene restavracije pa je vijugava, precej nevarna cesta dodobra preizkusila vozniške sposobnosti našega voznika. Vendar so se vsi strahovi in vzdihni po izkušeni in uspešno izpeljani vožnji našega voznika polegli, ko nas je na vhodu v restavracijo toplo sprejel gostitelj Roman. S terase restavracije se razprostira pogled na pravljичno vasico Svetina in okoliške hribe, ki so bili videti kot razburkano morje zelenih gozdov in jas. V restavraciji pa nas je pričakalo veselje ob postrežbi različnih jedi, ki so imele okus po domači kuhinji in lokalnih dobrotah. Težko smo se ločili od ambienta in kulinarčnih užitkov, ki so razvajali naše brbončice ter dušo, vendar nas je čas že preganjal.

Naša naslednja in zadnja postaja na tem potovanju po Sloveniji je bil Šentjur. Majhen štajerski kraj z dušo, ki smo ga člani društva imeli priložnost obiskati pred desetimi leti, nas je ponovno gostil. Tokrat na Poletnem folklornem večeru v organizaciji Folklornega društva iz Šentjurja in naše tople gostiteljice Dragice Gobec. Gostitelji so poskrbeli, da smo spoznali najbolj znano šentjursko družino, t.j. družino Ipavec, ki ji je skozi več generacij uspešnih zdravnikov in nadarjenih glasbenikov uspelo pustiti globok pečat ne le v svojem kraju, ampak tudi v slovenskem narodu v takratni Avstro-Ogrski monarhiji. Zato je njihova družinska hiša spremenjena v lokalni muzej in turistično atrakcijo. Na terasi dvorišča Ipavčevih s tribuno za gledalce je potekal koncert, na katerem je dvakrat nastopil naš zbor s svojim repertoarjem slovenskih ljudskih pesmi in pesmi iz Bosne in Hercegovine. Poleg pevskega zbora sta nastopili naša in domača folklorna skupina, na koncu pa se je vse skupaj zaključilo s skupnim plesom v ritmu polke in valčka.

Po koncertu je sledilo skupno druženje na dvorišču stavbe Razvojne agencije Kozjansko, kjer so nas gostitelji pogostili s hrano in pijačo, največ pa so nam pomenili nasmehi in njihova srčnost, ki je na koncu prešla v skupno kolo, ter pogovori o načrtih za nadaljnje sodelovanje.

Veliko zahvalo za uspešno bivanje naše skupine v Sloveniji dolgujemo nekdanji učiteljici dopolnilnega pouka slovenskega jezika v Banjaluki, Nini Gradič Planko, ki je poleg pomoči pri organizaciji našla čas za druženje z nami, s svojim veselim triletnim fantkom Mihom, v Šmarju in njenem rojstnem Šentjurju, tako smo na nek način potrdili in obnovili prijateljstvo, ki traja že več kot desetletje.

Polni pozitivnih vtisov, pa tudi utrujeni od številnih prehojenih kilometrov v treh dneh potovanja, smo se dobro razpoloženi in srečni v zgodnjih jutranjih urah vrnili v Banjaluko. Sicer pa je za varno pot naše skupine, ki je štela 48 članov, skrbel šofer Milan iz podjetja Golubić, nastanjeni pa smo bili v Dijaškem domu v Celju. Celotno potovanje je bilo realizirano s finančno podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu, Ministrstva za izobraževanje in kulturo Republike Srbske, Ministrstva za človekove pravice in begunce BiH in mesta Banjaluka.

Prevod Metoda Perger

SEDAM VELIČANSTVENIH TRIGLAVSKIH JEZERA

16 - 18. avgusta 2024.

Od početka godine pažljivo pripremamo našu prvu samostalnu planinarsku akciju u Sloveniji. To je akcija koja treba obilježiti godinu dana rada naše mlade planinarske sekcije, a poklopila se sa 100-godišnjicom Triglavskog nacionalnog parka. I ne samo to, našoj članici Olgi Sošnji je bilo 50 godina od prvog uspona na Triglav, a Ivanu i meni godišnjica od prvog uspona na Triglav.

Toliko značajnih jubileja, ali našoj maloj grupi: Bernardi, Dariu, Ivani, dvije Olge i dvije Ljiljane, Zdenki i našem vođi sekcije Ivanu, bilo je najvažnije da doživimo ljepotu te nadaleko čuvene Doline sedam Triglavskih jezera.

Ništa nismo prepuštali slučaju, rezervaciju smještaja smo izvršili već u februaru. Na internetu smo skupljali informacije, kako doći po početne tačke, gdje se nalazi parking, koliko su putarine, šta nositi i sl. Najveću glavobolju nam je zadavala vremenska prognoza koja nam baš nije bila naklonjena. Na sastanku smo se oko svega dogovarali i pala je odluka da idemo.

Iznajmili smo kombi, Ivan je bio vozač i već u dva sata, rano ujutro smo redom pokupili raspoložene putnike i krenuli prema granici. Sve je teklo besprijekorno, petak nije bilo gužve na putu. Prva kafa je bila kad smo ušli u Sloveniju i tu smo na parking i doručkovali. To je bez pretjerivanja, bila prava slavska trpeza. Počelo je, kako i dolikuje, sa rakijom. Izbor je bio šljiva, travarica, a Zdenka je dodala i drenju. Nema dalje. A onda kiflice Bernardine mame, Olgina slana, slatka pita, suhomesnate delicije, sir, domaći paradajz, paprika i kolač sa šljivama.

Kad smo se lijepo okrijepili, nastavili smo put ka Bledu i Bohinju i planini Blato (1147 mnv). Na Planini Blato bila je ogromna gužva i jedva smo našli mjesto za parkiranje. Obukli smo gozzerice, uprtili teške rance na leđa i oko pola 10 krenuli uzbrdo. Naravno prvo smo se slikali da ovekovečimo trenutak početka uspona. Ranci su nas pritiskali, nije bilo lako, ali nismo se kolebali grabili smo uzbrdo. Naprijed u avanturu. Vrijeme predivno, baš kako treba. Gledamo ponosne borove koji strše uvis, vrhove planina koji ih nadvisuju obasjane suncem i upijamo tu ljepotu. Noge idu same i za sat vremena stigismo do Koče na planini pri jezeru (1453 mnv). Kad smo izlazeći iz šume ugledali dom sav u cvijeću, obasjan suncem, a oko njega krave pasu, morali smo zastati da se divimo toj nesvakidašnjoj ljepoti. Bili smo sretni što smo savladali prvu etapu na našem putu, krenuli smo da sjednemo da se odmorimo popijemo kafu, a kad smo ugledali jezero zelene boje okruženo visokim borovima, preplavio nas je osjećaj sreće. Nismo mogli odvojiti pogled od jezera, odmarali smo se gledajući njegovu smaragdnu boju. Nakon kratkog predaha, morali smo krenuti dalje. Na pola sata hoda bila je planina Dedno polje. To su bili katuni smješteni u jednoj sunčanoj dolini podno planinskih vrhova. Tu ste mogli da naručite kiselo mlijeko, žgance, štruklje, sir i pastirsku rakiju. Pošto smo kratko hodali, nismo svračali, nastavili smo put prema Ovčariji. Bili smo otprilike na pola puta. Do Koče pri sedmerih jezera (1685 mnv) išli smo preko Prodova gdje je krajolik bio bajkovit. Vidjeli su se vrhovi okolnih planina i u šumi smo vidjeli dom na Komni. Staza je bila kamenita strma i morali smo biti jako oprezni. Do našeg cilja smo stigli za dva i po sata. Prvo smo ugledali Dvojno jezero i nismo mogli odoljeti, uputili smo se prema jezeru, odmorili smo se i sa uživanjem stavili u vodu umorne noge. U jezeru su se ogledali vrhovi Tičarice. Pored jezera je bio smješten dom, oko kojeg vrvilo kao u košnici, od planinara. Već malo umorni, nešto smo pojeli, dogovorili se da ujutro krećemo na hodanje u pola 7 i otišli da spavamo puni utisaka.

Ekipa je bila složna, odmorna, dobro raspoložena i svi smo bili spremni da krenemo po dogovoru. Jutro je bilo vedro. Odlučili smo da krenemo rano, jer smo imali najavu za popodnevnu kišu. Krenuli smo kroz bajkovitu Dolinu sedam Triglavskih jezera. Staza nije bila zahtjevna, kretali smo se polako, bez žurbe uživajući dolinom okruženom stjenovitim vrhovima planina. Pred nama se ukazalo impozantno jezero u svojoj ljepoti, a voda se prelijevala u spektaru zelene boje od blijedo zelene, preko tirkizne do smaragdno zelene boje. Kakav pogled. To je bilo Veliko jezero ili kako ga zovu Jezero v Ledvicah. Zbog najavljene kiše nismo se spuštali do jezera, nastavili smo put dalje. Sunce se već pojavilo, hodali smo kao omađijani kroz prirodu, kad je odjednom neko povikao „Pogledaj tamo iza kamena!“.

Mrmoti su imali svoj performans, izvirivali su iza stijena, začuđeno nas gledali, skakali sa stijene na stijenu. Bili smo pravi srećnici da smo mogli gledati ovaj pravi spektakl koji su priredili za nas. Na siparu visoko pri vrhu planine je bilo malo krdo divokoza. Morali smo dobro da se potrudimo da bismo ih vidjeli. Na putu dalje čekalo nas je mirno Zeleno jezero u kome se okupao jedan planinar- stranac, iako je kupanje na jezerima zabranjeno. Možda nije znao ili nije mario za to, uglavnom mi smo mu svi zavidjeli na toj uživanciji. Još jedan mali uspon i približavamo se Koči na Prehodavci (2071 mnv). Obasjana suncem, na jednom uzvišenju okružena planinskim vrhovima, prizor kao iz bajke.

Prilazeći domu smo zapazili poruku „Ako si planinec pravi smeti v nahrbtnik spravi“. Odlučili smo da malo duže uživamo u ovoj ljepoti. Uživali smo u pogledu, pa smo pili pivo i sladili se bizeljskom gibanicom. Nirvana. Koča na Prihodavci se nalazi na 2071 mnv. Tri naše članice su prvi put popele preko 2.000 metara, i kako nalaže planinarski običaj obavili smo „obred promovisanja u prave planinare“. Ivan kao predsjednik planinarske sekcije je bio kum Ljiljani, Ivani i Olgi i proglasio ih „pravim planinarkama“. Snimili smo mali video cijelog događaja uz puno smijeha i čestitanjem na kraju. Pao je dogovor da se u povratku slikamo pored svakog jezera pored kojeg prođemo. Tako smo i učinili: Jezero pod Vršacem, Rjavo jezero, Zeleno jezero, Veliko jezero i Dvojno jezero. Oko tri smo se vratili u dom i dok smo jeli ukusnu gobovu juhu počela je padati kiša. Imali smo sreće baš. Igrali smo remija poslije ručka i proveli popodne u druženju. Kad je prestala kiša prošetali smo oko Dvojnih jezera. Dogovor je bio da ujutro krećemo opet rano. Ekipa za čistu desetku je i pored slabe kiše ujutro, po planu, krenula nazad. Nakon malo kiše, opet se pojavilo sunce koje nas je dopratilo do kombija. Brzo smo se presvukli i krenuli da obiđemo prvo Bohinju, a zatim Bled.

Na Bohinju se puno ljudi kupalo na jezeru koje je bilo ugodno za kupanje. Na Bledu smo naravno morali probati Bledske kremšnite. U restoranu Labod nas je poslužio vrlo ljubazan, mladi konobar za koga se ispostavilo da je iz Bosne. Kad smo rekli da svi želimo kremšnitu, rekao je da ako je tako da ćemo dobiti dvije kremšnite gratis. I tako je i bilo. U slast smo pojeli kremšnite i srdačno se pozdravili i krenuli ka kombiju. Srećni i zadovoljni smo krenuli kući. Svi su se složili da je da je ovo bila akcija za pamćenje. Već su se rađale nove ideje za sljedeću akciju.

Ljiljana Memon

SEDEM VELIČASTNIH TRIGLAVSKIH JEZER

16. – 18. avgust 2024

Že od početka leta smo skrbno pripremali prvi samostojni planinski pohod v Sloveniji. Šlo je za podvig, s katerim naj bi obeležili eno leto delovanja naše mlade planinske sekcije in je sovpadel s 100-letnico Triglavskega narodnega parka. In ne le to, naša članica Olga Sošnja se je pred natanko 50 leti prvič povzpela na Triglav. Z Ivanom pa sva imela prvo obletnico vzpona na Triglav. Toliko pomembnih obletnic hkrati, pa vendar je za našo majhno skupino: Bernardo, Dario, Ivano, dve Olgi in dve Ljiljani, Zdenko in vodjo naše sekcije Ivana, bilo najpomembnejše doživeti lepoto opevane Doline sedmerih triglavskih jezer. Ničesar nismo prepustili naključju, namestitvev smo rezervirali že februarja. Na internetu smo zbirali informacije, kako priti do izhodišča, kje je parkirišče, koliko znašajo cestnine, kaj obleči itd. Največja preglavica je bila vremenska napoved, ki nam ni bila ravno naklonjena. Na sestanku smo se o vsem pogovorili in padla je odločitev, da gremo. Najeli smo kombi, Ivan je bil šofer in že ob dveh zjutraj smo enega za drugim pobirali razpoložene potnike ter se odpravili proti meji. Vse je potekalo brezhibno, v petek na cesti ni bilo prometa. Prva kava je bila ob vstopu v Slovenijo in na parkirišču smo pozajtrkovali. Brez pretiravanja je bila prava slavnostna pojedina. Začelo se je, kot se spodobi, z žganjem. Izbira je bila slivovka, travarica, Zdenka pa je dodala še drenovo žganje. Sledile so žemljice Bernardine mame, Olgina slana, sladka pita, suhomesnate dobrote, sir, domač paradižnik, paprika in slivova torta. Ko smo se okrepčali, smo pot nadaljevali proti Bledu in Bohinju ter planini Blato (1147 m). Na planini Blato je bila velika gneča in komaj smo našli prostor za parkiranje. Obuli smo škornje, si optali težke nahrbtnike in okoli 10.30 krenili v hribe. Seveda smo se najprej fotografirali, da smo ovekovečili trenutek začetka vzpona. Nahrbtniki so bili težki, a kljub temu smo se pogumno podali pustolovščini naproti. Vreme je bilo lepo, ravno pravšnje. Gledali smo ponosne borovce, ki štrlijo v nebo, vrhove gora, ki se dvigajo nad njimi, obsijane s soncem, in vpijali smo to lepoto. Noge so se premikale same od sebe in v eni uri smo prispeli do Koče na planini ob jezeru (1453 m). Ko smo prišli

iz gozda in zagledali hišo, polno rož, obsijano s soncem, okoli nje pa se pasejo krave, smo se morali ustaviti in občudovati to izjemno lepoto. Veseli smo bili, da smo premagali prvo etapo naše poti, malo smo si odpočili, spili kavo in ko smo zagledali zeleno jezero, obdano z visokimi borovci, nas je prevzel občutek sreče. Nismo mogli odmakniti pogleda od jezera, zazrli smo se v njegovo smaragdno barvo. Po kratkem postanku smo morali naprej. Pol ure hoda stran je bila planina Dedno polje. Tu so bile kočice v sončni dolini ob vznožju gorskih vrhov. Tam si lahko naročite kislo mleko, žgance, štruklje in sir. Ker smo hodili kratek čas, se nismo ustavljali, pot smo nadaljevali proti Ovčariji. Bili smo približno na polovici poti. Do Koče pri sedmerih jezerih (1685 m) smo se odpravili preko Prodov, kjer je bila pokrajina kot iz pravljice. Videli so se vrhovi okoliških gora in v gozdu smo zagledali Dom na Komni. Pot je bila kamnita in strma in morali smo biti zelo previdni. Na cilj smo prispeli v dveh urah in pol. Najprej smo zagledali Dvojno jezero, ki se mu nismo mogli upreti, odpravili smo se proti jezeru, se odpočili in z užitkom namočili utrujene noge v vodo. V jezeru so se zrcalili vrhovi Tičarice. Ob jezeru je stal dom, v katerem je kot v panju mrgolelo planincev. Že nekoliko utrujeni smo nekaj pojedli, se dogovorili, da zjutraj ob pol sedmih nadaljujemo našo turo in nato smo se polni vtisov

odpravili spat. Ekipa je bila enotna, spočita, dobro razporejena in vsi smo bili pripravljeni na pot po dogovoru. Jutro je bilo jasno. Odločili smo se za zgodnji odhod, saj smo imeli napovedan popoldanski dež. Podali smo se skozi pravljico Dolino sedmerih triglavskih jezer. Pot ni bila zahtevna, premikali smo se počasi, brez naglice in uživali v dolini, obdani s skalnimi gorskimi vrhovi. Pred nami se je pokazalo imponantno jezero v vsej svoji lepoti, voda pa se je prelivala v spektru zelene barve od blede zelene, preko turkizne do smaragdno zelene. Kakšen razgled. Bilo je Veliko jezero ali kot se imenuje Jezero v ledvicah. Zaradi napovedanega dežja se do jezera nismo spustili, pot smo nadaljevali. Sonce se je že prikazalo, kot začarani smo hodili skozi naravo, ko je nenadoma nekdo zavpil: »Poglejte tamle za kamen!« Svizci so imeli svojo predstavo, prihajali so iz za skal, nas začudeno gledali, skakali s skale na skalo. Imeli smo res srečo, da smo lahko spremljali ta pravi spektakel, ki so nam ga pripravili. Na visokem grebenu blizu vrha gore je bila majhna čreda gamsov. Morali smo se kar potruditi, da smo jih videli. Naprej na poti nas je pričakalo mirno Zeleno jezero, v katerem se je kopal nek tuji planinec, čeprav je kopanje v jezerih prepovedano. Mogoče ni vedel, da je prepovedano, ali pa mu je bilo vseeno, po tistem smo mu vsi zavidali to uživanje. Še en manjši vzpon in približali smo se Koči na Prehodavcih (2071 m), obsijani s soncem, na vzpetini, obdani z gorskimi vrhovi, prizor je bil kot iz pravljice. Ko smo se približevali koči, smo opazili opozorilo: Če si planinec, pospravi smeti v nahrbtnik. Odločili smo se, da še malo uživamo v tej lepoti. Uživali smo v razgledu, pili smo pivo in se posladkali z bizeljsko gibanico. Nirvana. Koča na Prehodavcih se nahaja na 2.071 m. Trije naši člani so se prvič povzpeli čez 2.000 metrov in kot narekuje planinska navada, smo opravili obred napredovanja v prave planince. Ivan kot predsednik planinske sekcije je bil boter Ljiljani, Ivani in Olgi in jih je razglasil za »prave planinke«. S celotnega dogodka smo posneli kratek video, ki je poln smeha in čestitk novim planinkam. Dogovorili smo se, da se na poti nazaj ob vsakem jezeru, mimo katerega bomo šli, fotografiramo. Tako so nastale fotografije ob Jezeru pod Vršacem, Rjavem jezeru, Zelenenem jezeru, Velikem jezeru in Dvojnem jezeru. Okrog tretje ure smo se vrnili v dom in medtem ko smo jedli slastno juho, je začelo deževati. Imeli smo veliko srečo. Po kosilu smo igrali remi, popoldan pa preživeli ob druženju. Ko je dež ponehal, smo se sprehodili okoli Dvojnega jezera. Dogovorili smo se, da gremo na pot spet zgodaj zjutraj. Kljub rahlemu dežju se je ekipa, ki ji ni para, zjutraj vrnila na izhodišče, kot je bilo načrtovano. Po rahlem dežju se je zopet pokazalo sonce in nas pospremila do kombija. Hitro smo se preoblekli in se odpravili najprej na ogled Bohinja in nato Bleda. V Bohinjskem jezeru, ki je prijetno za kopanje, je bilo veliko kopalcev. Na Bledu smo seveda morali poskusiti blejsko kremšnito. V restavraciji Labod nam je postregel zelo prijazen, mlad natakar, za katerega se je izkazalo, da je iz Bosne. Ko smo rekli, da želimo vsi kremšnito, je rekel, da dobimo dve kremšniti zastonj. In tako je bilo. Za posladek smo tako pojedli kremšnito in se prisrčno poslovili ter se odpravili proti kombiju. Domov smo odšli veseli in zadovoljni. Vsi smo se strinjali, da je bil to nepozaben dogodek. Rojevale so se že nove ideje za naslednji podvig.

LJETNE ŠKOLE SLOVENAČKOG JEZIKA 2024

Naši učenici su učestvovali na dvije ljetne škole slovenačkog jezika i to: 19. Omladinska ljetna škola slovenačkog jezika i Slovenački malo drugačije.

19. OMLADINSKA LJETNA ŠKOLA - LJUBLJANA

Početak mjeseca jula održana je 19. Omladinska ljetna škola slovenačkog jezika, u organizaciji Centra za slovenački jezik kao drugi strani jezik, Univerziteta u Ljubljani. U periodu od 1. do 12 jula 2024. godine, više od 110 omladinaca, uzrasta od 14 do 18 godina, iz cijeloga svijeta pohađalo je ovaj prestižni tečaj odnosno ljetnu školu slovenačkog jezika u Ljubljani. Radi se o djeci i omladini koji su potomci slovenačkih iseljenika ili su prekogranični Slovenci, odnosno oni koji iz raznih razloga žive izvan Slovenije, pa koriste priliku za vrijeme ljetnog raspusta da uz stručan rad profesora slovenačkog jezika nauče slovenački ili osvježe znanje.

Smješteni su bili u Đačkom domu na Bežigradu, a nastava i aktivnosti u zatvorenom prostoru obavljale su se u prostorijama Srednje škole za vaspitače, Gimnazije i

Umjetničke gimnazije Ljubljana, u neposrednoj blizini doma.

Radi boljeg usvajanja znanja, podijeljeni su na 14 grupa, razvrstani po uzrastu i stepenu znanja slovenačkog jezika. Klasična nastava u učionici obavljala se svakim radnim danom četiri školska časa. Ali cjelokupan program je bio usmjeren da nastavom ali i vannastavnim aktivnostima djeca usvoje što više slovenačkih riječi i znanja. Pored organizatora i nastavnika, za vannastavne aktivnosti angažovan je veliki broj asistenata koji su vodili brigu o polaznicima i realizaciji programa MPŠ-a. A program je bio zaista bogat i sadržajan. Bilo je to od sportskih dana, umjetničkih večeri, društvenih večeri, kreativnih radionica, preko projekcije slovenskog filma („Pot v raj“), kazališne predstave („Zdrava pamet“), do muzičkih večeri (grupa Gugutke) i nastupa slovenskih učenika iz Argentine – RAST52. Upoznali su Ljubljanu i njene znamenitosti, od starog gradskog centra, preko Univerze, Narodne galerije, Gradskog muzeja do Zoološkog vrta i uspona na Šmarnu goru. Ni posjeta trgovačkom centru City park nije izostala. Naravno nezaobilazno je bilo kupanje u bazenima Atlantis, ali i termama Snovik.

A tek vikend. Vikend je bio rezervisan za upoznavanje Slovenije, od Gorenjske do Primorske. Posjetili su Velenje i Bled (bili u rudniku, kupali se u jezerima), planinu Uskovnicu, Postojinsku jamu, Sečoveljsku solanu (Portorož), obišli Piran, gdje su imali sreću da izbliza gledaju delfine, a i kupali se u Fiesi, naravno.

I to nije sigurno sve. A najvažnije je ono vrijeme provedeno između svih tih aktivnosti i događaja, a to je: druženje sa vršnjacima iz cijeloga svijeta, život u zajednici odvojen od roditelja i bliske okoline, stvaranje novih poznanstava i prijateljstava, poneka i simpatija ili prva zaljublivanja, uglavnom sve ono što MPŠ čini posebnim i nezaboravnim iskustvom za čitav život i čini te odraslijim, a to je za tinejdžere najvažnija stvar, je li tako?

Za organizaciju ovakvog projekta potrebno je mnogo znanja, volje, truda i rada velikog broja učesnika projekta i zato sve pohvale za više nego uspješnu realizaciju, cjelokupnom kolektivu Centra za slovenački jezik, a naravno treba istaći zalaganje njihovih saradnica: Damjane Kern Andoljšek i Mihaele Knez.

Prilikom da sve navedeno dožive iz Društva „Triglav“ Banja Luka imali su: Nikša Perušić, Marija i Miloš Budiša i Katja Lunić.

SLOVENAČKI MALO DRUGAČIJE - MURSKA SOBOTA

Slovenački malo drugačije ove godine održan je od 7. do 13. jula, v Centru za školske i vanškolske aktivnosti u Murskoj Soboti, u organizaciji Slovenačke iseljeničke matice iz Ljubljane. Ovo je svakako jedna od najzanimljivijih aktivnosti namijenjena za djecu slovenačkog porijekla koja žive izvan Slovenije, prije svega za djecu uzrasta od 9 do 14 godina, koja je i ove godine opravdala očekivanja svih učenika i roditelja. Učenici se upoznaju sa slovenačkim jezikom ne samo kroz časove jezika, već i kroz posebno inspirativne aktivnosti na časovima likovne kulture. Ove godine kroz seriju radionica bavili su sa analognom fotografijom i stekli jedinstvena iskustva. Radeći u grupama razvijali su i socijalnu empatiju i sposobnost komunikacije, što je u današnje doba sve veći izazov.

Naravno, nezaobilazan je bio izlet po Prekmurju, gdje su imali priliku da se upoznaju sa rijekom Murom i to spuštajući se njenim vodama u rafting čamcima. Posjetili su evropsko selo roda, a u Velikoj Polani boravili na Sobolovom domaćinstvu, koji djeluje kao turistički posjetilački centar u tom dijelu naše lijepe domovine. Djeca su u domaćinstvu imala priliku da se upoznaju sa autohtonom starinskom sortom kukuruza, koja se odlikuje posebno elastičnom i dugačkom peruškom, od koje se prave razni upotrebni i ukrasni predmeti, kao prepoznatljiv proizvod ovog kraja. I ne samo to, sami su se okušali u izradi ukrasnih proizvoda od kukuruzne peruške, koji su sačuvali kao uspomenu na ovaj izlet.

U Lendavi su se popeli na razgledni stub Vinarium, najvišu tačku ove regije, sa koje se pruža predivan pogled na cijelo Prekmurje.

Ono malo slobodnog vremena popunjavali su šetnjama po Murskoj Soboti, sportskim aktivnostima i kulinarским radionicama. Sve u svemu jedna ispunjena i sadržajna aktivnost, prepuna druženja preko trideset polaznika iz raznih krajeva Evrope i svijeta.

Zadnjeg dana na završnom predstavljanju, roditelji i pratioci su mogli da se upoznaju sa aktivnostima tako što su se polaznici sami predstavili kratkom prezentacijom, kao i izložbom radova nastalih na likovnim radionicama.

Slovenački jezik su predavale učiteljice Lea Lehner i Katarina Rebič a likovnu umjetnost Nina Pivk.

Nezaboravna iskustva sa ovogodišnje škole Slovenački malo drugačije iz našeg Udruženja imali su priliku ponijeti: Nina i Maja Grbić, Milica Marjanović i Nastja Lunić.

Mladen Lunić

POLETNE ŠOLE SLOVENŠČINE 2024

Naši učenici so se udeležili dveh poletnih šol slovenskega jezika, in sicer: 19. Mladinske poletne šole slovenskega jezika in Slovenščine malo drugače.

19. MLADINSKA POLETNA ŠOLA - LJUBLJANA

V začetku julija je v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Univerze v Ljubljani potekala 19. Mladinska poletna šola slovenskega jezika. Od 1. do 12. julija 2024 se je prestižnega tečaja, oziroma poletne šole slovenskega jezika v Ljubljani, udeležilo več kot 110 mladih,

starih od 14 do 18 let, z vsega sveta. Gre za otroke in mladostnike, ki so potomci slovenskih izseljencev ali zamejski Slovenci, torej iz različnih razlogov živijo zunaj Slovenije, zato med poletnimi počitnicami izkoristijo priložnost za učenje slovenščine ali osvežitev znanja s strokovnim delom profesorjev slovenščine.

Nastanjeni so bili v dijaškem domu za Bežigradom, pouk in dejavnosti v zaprtih prostorih pa so potekale v prostorih srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije Ljubljana, v neposredni bližini dijaškega doma.

Zaradi boljšega usvajanja znanja so bili razdeljeni v 14 skupin, razvrščenih po starosti in stopnji znanja slovenskega jezika. Klasični pouk v razredu je potekal vsak delovni dan po štiri šolske ure. Celoten program pa je bil usmerjen v to, da bi se otroci preko pouka in občolskih dejavnosti naučili čim več slovenskih besed in znanja jezika. Za občolske dejavnosti je bilo poleg organizatorjev in učiteljev angažiranih tudi večje število asistentov, ki so skrbeli za udeležence in izvedbo programa MPŠ. In program je bil res vsebinsko bogat in raznolik. Sestavljen je bil iz številnih športnih dejavnosti, umetniških večerov, družabnih večerov, ustvarjalnih delavnic, projekcije slovenskega filma Pot v raj, gledališke predstave Zdrava pamet, glasbenih večerov (skupina Gugutka) in performansov slovenskih dijakov iz Argentine - RAST52. Spoznavali so Ljubljano in njene znamenitosti, od starega mestnega jedra, preko Univerze, Narodne galerije, Mestnega muzeja, do živalskega vrta in vzpona na Šmarno goro. Vključen je bil tudi obisk nakupovalnega središča City Park. Neizogibno je bilo seveda kopanje v bazenih Atlantis pa tudi v termah Snovik.

Vikend je bil rezerviran za spoznavanje Slovenije, od Gorenjske do Primorske. Obiskali so Velenje in Bled (bili so v rudniku, plavali v jezerih), Uskovnico, Postojnsko jamo, Sečoveljske soline, Portorož, Piran, kjer so imeli srečo od blizu videti delfine, seveda pa so se tudi kopali v Fiesi.

In to zagotovo ni vse. Najpomembnejši pa je čas, preživet med vsemi temi aktivnostmi in dogodki, in sicer družnje z vrstniki z vsega sveta, življenje v skupnosti, ločeno od staršev in domačega okolja, sklepanje novih poznanstev in prijateljstev, včasih zaljubljenosti ali prva ljubezenska razočaranja, večinoma vse tisto, zaradi česar je MPŠ posebno in nepozabno doživetje za vse življenje in te naredi zrelejšega, to pa je pri najstnikih najpomembnejše - kajne?

Organizacija takšnega projekta zahteva veliko znanja, volje, truda in dela velikega števila udeležencev projekta, zato vse pohvale za več kot uspešno izvedbo celotni ekipi Centra za slovenščino in seveda za vsa prizadevanja njihovih sodelavk: Damjani Kern Andoljšek in Mihaeli Knez.

Vse naštetu so imeli priložnost izkusiti udeleženci našega društva Triglav Banjaluka: Nikša Perušič, Marija in Miloš Budiša ter Katja Lunič.

SLOVENŠČINA MALO DRUGAČE - MURSKA SOBOTA

Slovenščina malo drugače je letos potekala od 7. do 13. julija v Centru šolskih in občolskih dejavnosti v Murski Soboti v organizaciji Slovenske izseljenske matice iz Ljubljane. To je zagotovo ena najzanimivejših dejavnosti, namenjenih otrokom slovenskega rodu, ki živijo izven Slovenije, predvsem otrokom od 9 do 14 let, ki je tudi letos upravičila pričakovanja vseh učencev in staršev. Slovenski jezik učenci spoznavajo ne le pri jezikovnem pouku, temveč tudi pri posebej navdihujočih dejavnostih pri likovnem pouku. Letos so se skozi sklop delavnic ukvarjali z analogno fotografijo in pridobivali edinstvene izkušnje. Z delom v skupinah so razvijali socialno empatijo in sposobnost komuniciranja, kar je v današnjem času vse večji izziv.

Seveda je bila neizogibna ekskurzija po Prekmurju, kjer so imeli priložnost spoznati reko Muro s spuščanjem

po njenih vodah z rafting čolni. Obiskali so evropsko vas štorkelj, v Veliki Polani pa so se ustavili na domačiji Sobol, ki deluje kot turistično središče za obiskovalce v tem delu naše lepe domovine. Otroci so se na domačiji imeli priložnost seznaniti z avtohtono staro sorto koruze, za katero je značilen posebno elastičen in dolg klas, iz katerega izdelujejo različne uporabne in okrasne predmete kot prepoznavni izdelek tega kraja. In ne samo to, tudi sami so se preizkusili v izdelovanju okrasnih izdelkov iz koruznih storžev, ki so jih lahko odnesli za spomin na tokratni izlet. V Lendavi so se povzpeli na razgledni stolp Vinarium, najvišjo točko te pokrajine, s katere je čudovit razgled na celotno Prekmurje.

Malo prostega časa so zapolnili s sprehodi po Murski Soboti, športnimi aktivnostmi in kulinaričnimi delavnicami. Skratka izpolnjujoč in navdihujoč tabor, poln druženja z več kot tridesetimi udeleženci iz različnih koncev Evrope in sveta.

Zadnji dan, na zaključni prireditvi, so se starši in spremljevalci lahko seznanili z aktivnostmi, tako da so se udeleženci predstavili s povzetkom vseh dejavnosti tabora ter razstavo del, ki so nastala na likovnih delavnicah.

Slovenščino sta poučevali učiteljici Lea Lehner in Katarina Rebič, likovno umetnost pa Nina Pivk.

Nina in Maja Grbič, Milica Marjanović in Nastja Lunič iz našega Društva so bile udeleženke tega nepozabnega jezikovnega tabora Slovenščina malo drugače.

Prevod Metoda Perger

10. JUBILARNI KAMP ZA DJECU SLOVENSKEG PORIJEKLA U BIH

Članak o kampu na kojem je učestvovalo 9 djece iz Banje Luke i Slatine:

Od 29. do 31. avgusta 2024. godine, na Planinarskom domu Bočica kod Kaknja, održan je 10. jubilarni kamp za djecu slovenskog porijekla u Bosni i Hercegovini. Organizator ovog tradicionalnog događaja, koji se održava već deset godina zaredom, bilo je naše Udruženje.

Prvi dan kampa započeo je sretno, kada su svi učesnici s oduševljenjem stigli na Planinarski dom Bočica. Uz veselo raspoloženje, prve planirane aktivnosti i radionice protekle su u najboljem redu. Djeca su se kroz igru, kuhanje, pjesmu i ples međusobno upoznavala i zbližavala, a večer su proveli pod zvjezdanim nebom u prekrasnoj prirodi.

Drugi dan kampa bio je ispunjen zabavom i aktivnostima koje su oduševile sve prisutne. Nakon doručka, učesnici su krenuli na kratku planinarsku turu do Gradine, poznatog lokaliteta sa stećcima, gdje su uživali u predivnom krajoliku i bogatoj kulturnoj baštini. Nakon povratka, uslijedile su likovne i sportske radionice koje su istaknule kreativnost i timski duh djece. Večernje druženje ponovno je bilo obilježeno pjesmom, logorskom vatrom i nebrenim osmijesima.

Zadnji dan kampa bio je posebno emotivan. Svim učesnicima su podijeljene diplome i nagrade za učešće u sportskim i kreativnim aktivnostima, kao priznanje za njihov trud i entuzijizam. Na kraju dana, naši dragi gosti sretno su otputovali svojim kućama, noseći sa sobom nezaboravne uspomene i veliku želju da se i naredne godine ponovno sretnu na kampu.

Zahvaljujemo se svim učesnicima, kao i članovima našeg udruženja koji su svojim volonterskim radom omogućili da sve protekne u najboljem redu. Posebnu zahvalu ovom prilikom upućujemo i Planinarskom društvu „Bobovac“ iz Kakanja, koji gazduje Planinarskim domom Bočica, i koji su također dali značajan doprinos uspjehu kampa.

Na kraju, veliko hvala Uradu za Slovence u zamejstvu i po svetu, bez čije finansijske pomoći kamp ne bi mogao biti realizovan. Ovaj kamp je još jednom dokazao svoju važnost kao tradicionalni događaj koji promovira zajedništvo, prijateljstvo i slovensku kulturu među mladima u Bosni i Hercegovini.

(Preuzeto sa FB stranice Slovenskog udruženja građana „Jožef Špringer“ Kakanj)

10. JUBILEJNI TABOR ZA OTROKE SLOVENSKEGA POREKLA V BIH

Od 29. do 31. avgusta 2024 je na planinskom domu Bočica pri Kaknju potekal 10. jubilejni tabor za otroke slovenskega porekla v Bosni in Hercegovini. Organizator tega tradicionalnega dogodka, ki se odvija že deset let zapored, je bilo naše društvo.

Že prvi dan tabora se je začel srečno, saj so vsi udeleženci z navdušenjem prispeli na planinski dom Bočica. V veselem razpoloženju so prve načrtovane dejavnosti in delavnice potekale brez zapletov. Otroci so se skozi igro, kuhanje, petje in ples med seboj spoznavali in zblíževali, večer pa so preživeli pod zvezdnatim nebom v čudoviti naravi.

Drugi dan tabora je bil poln zabave in dejavnosti, ki so navdušile vse prisotne. Po zajtrku so se udeleženci podali na krajši planinski pohod do Gradine, znane lokacije stečkov, kjer so uživali v čudoviti pokrajini in bogati kulturni dediščini. Po vrnitvi so sledile likovne in športne delavnice, ki so poudarile ustvarjalnost in timski duh otrok. Večerno druženje je bilo ponovno zaznamovano s petjem, taborniškimi ognjem in neštetiimi nasmehi.

Zadnji dan tabora je bil še posebej čustven. Vsem udeležencem so bile podeljene diplome in nagrade za sodelovanje v športnih in ustvarjalnih dejavnostih kot priznanje za njihov trud in navdušenje. Ob koncu dneva so se naši dragi gostje srečno

odpravili domov, s seboj pa so odnesli nepozabne spomine in veliko željo, da se naslednje leto spet srečajo na taboru.

Toplo se zahvaljujemo vsem udeležencem, pa tudi članom društva, ki so s svojim prostovoljnim delom omogočili, da je vse potekalo gladko. Posebna zahvala gre tudi Planinskemu društvu Bobovac iz Kaknja, ki upravlja planinski dom Bočica in ki je prav tako prispevalo k uspešni izvedbi tabora, ki se ga je udeležilo 9 otrok iz Banjaluke in Slatine.

Iskreno pa se zahvaljujemo tudi Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, brez katerega finančne pomoči tabor ne bi mogel biti izveden. Ta tabor je še enkrat dokazal svojo pomembnost kot tradicionalni dogodek, ki med mladimi v Bosni in Hercegovini spodbuja skupnost, prijateljstvo in slovensko kulturo.

(Povzeto s FB strani Slovenskega združenja meščanov „Jožef Špringer“ Kakanj)

Prevod Metoda Perger

NA SUSRETU SA SLOVENAČKIM UDRUŽENJIMA U ZENICI

Kao što je već ustaljeno u godišnjem kalendaru događaja koje organizuju slovenačka udruženja u Bosni i Hercegovini, početak septembra je rezervisan za Susret Slovenaca u Zenici „Slovinci, upoznajmo se!“, pa je tako i 7. septembra 2024. godine ovaj grad bio mjesto okupljanja Slovenaca iz BiH i okruženja.

Sama lokacija događaja bio je Dom penzionera u naselju Crkvine. Početak Susreta uobičajeno je rezervisan za kulturni događaj pa je ove godine u atrijumu Doma penzionera otvorena izložba novomeškog grafičara Janka Orača, gdje je na oko 30 djela prikazana retrospektiva ovog slovenačkog umjetnika.

U zabavnom dijelu programa, imali smo priliku da čujemo nastup ženskog hora „Slovenčice“ iz Tuzle, odgledamo nastup plesne umjetnice Danijele Hočevnar, koja je izvela tačku orijentalnog plesa, a prisutne su zabavljali muzički dvojac: Janez Doltar, gitara i David Kocijan, saksofon.

Susretu je prisustvovao ambasador Republike Slovenije u BiH, Damijan Sedar, koji se u pozdravnom govoru zahvalio organizatorima Susreta, Udruženju „Encijan“ iz Zenice i predsjedniku Draganu Gačniku, na organizaciji i pozivu, te prisjetio se svog prvog susreta sa predstavnicima slovenačkih udruženja u BiH, koji se zbilo upravo u Zenici.

Organizaciju ovog događaja pomoglo je Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog Mesta, na čelu sa Brankom Bukovec koja je i bila prisutna, a u ime Udruženja „Triglav“ iz Banje Luke susretu su prisustvovali Mladen i Oksana Lunić.

Mladen Lunić

NA SREČANJU S SLOVENSKIMI DRUŠTVI V ZENICI

Kot je že uveljavljeno v letnem koledarju dogodkov, ki jih organizirajo slovenska društva v Bosni in Hercegovini, je začetek septembra rezerviran za Srečanje Slovencev v Zenici imenovano Slovenci, spoznajmo se! zato je bilo to mesto 7. septembra 2024 tudi zbirališče Slovencev iz BiH in okolice.

Prva lokacija dogodka je bil Dom upokojencev v naselju Crkvine. Začetek Srečanja je običajno rezerviran za kulturno prireditev, zato so letos v atriju Doma upokojencev odprli razstavo grafika Janka Orača, kjer je bila na ogled retrospektiva približno 30 del tega slovenskega umetnika.

V zabavnem delu programa srečanja smo imeli priložnost slišati nastop ženskega pevskega zbora Slo-

venčice iz Tuzle, si ogledati nastop plesne umetnice Danijele Hočevar, ki se je predstavila z orientalskim plesom, zbrane pa je zabaval glasbeni duo: Janez Doltar, kitara, in David Kocijan, saksofon.

Srečanja se je udeležil veleposlanik Republike Slovenije v BiH Damijan Sedar, ki se je v pozdravnem nagovoru zahvalil organizatorjem srečanja, društvu Encijan iz Zenice in predsedniku Draganu Gačniku, za organizacijo in povabilo ter spomnil na prvo srečanje s predstavniki slovenskih društev v BiH, ki je potekalo kar v Zenici.

Pri organizaciji tega dogodka je pomagalo Društvo za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, ki ga vodi Branka Bukovec, ki je bila prav tako prisotna, v imenu Društva Triglav iz Banjaluke pa sta se srečanja udeležila Mladen in Oksana Lunić.

Prevod Metoda Perger

UČEŠČE NA 20. MEĐUNARODNOM FESTIVALU SLOVENAČKIH HOROVA - SUBOTICA 2024

Posljednjeg vikenda u septembru bili smo u posjeti udruženju Slovenaca u Subotici, sa kojima dijelimo isto ime, ali i ljubav prema pjesmi. Naš hor „Davorin Jenko“ poslije duže pauze gostovao je 27. septembra 2024. godine na jubilaranom 20. festivalu slovenačkih horova u Subotici.

Na putovanje nas je pošlo 31, od čega 25 članova hora. Maršruta puta bila nam je: Banja Luka, Prnjavor, Modriča, GP Svilaj, pa autoputem Slavonica do Osijeka, a dalje prema Kneževim Vinogradima do GP Batina/Bezdan. Prvu pauzu smo imali u Somboru gdje smo se u restoranu „Fijaker“ okrijepili ukusnom hranom, a malo lijepog vremena smo ukrali i za kratku šetnju „po tem Somboru“.

U poslijepodnevним časovima stižemo u najsjeverniji grad u Republici Srbiji i smještamo se u Domu učenika srednjih škola Subotice, u Harambašićevoj ulici.

Festival se održao u Svečanoj sali Gradske kuće u Subotici, koja je remek djelo graditeljstva iz perioda secesije. U predivnom ambijentu imali smo prilike uživati u izvedbama slovenskih narodnih i modernih pjesama, koje su izvodili horovi slovenskih društava iz Beograda, Novog Sada, Zrenjanina, Banje Luke i domaćina Subotice, kao i

pjevačke grupe „Studenac“ iz Pivke. Nakon uspješnog nastupa našeg hora koji se predstavio sa tri numere: „Mlade oči“ - Jure Robeznik, „Pridi nazaj“ - Andrej Maroša i „Jesenje lišće“ – Bogoljub Dimić, pod dirigentskom palicom Vanje Topić-Vještica, slijedilo je zajedničko druženje učesnika u Hrvatskom kulturnom centru „Bunjevačko kolo“, nedaleko od lokacije održavanja festivala.

Drugi dan posjete Subotici, bio je rezervisan za razgledanje mjesta uz vođenje od strane Imreta Šotija, domaćina iz subotičkog druženja. Krug po centru mjesta završio se na Trgu Republike, gdje smo imali dužu kafe pauzu zbog kiše koja je upravo tad počela padati u Subotici i pratila nas ostatak dana do povratka kući. Sa šetnje po ovom lijepom gradu, bogatom zelenilom i mnoštvom starih i monumentalnih građevina, koje se ističu svojom arhitekturom, fasadama i krovštima, naročite utiske ostavila je pored već spomenute Gradske kuće, subotička sinagoga, zgrada najstarije Gimnazije u Srbiji, koja postoji od 1785. godine, plava fontana i fasada Vile Rajhl. Posjeta Subotici završila se obilaskom nadaleko poznatog Paličkog jezera, odnosno Parka prirode Palić, pored ovog najvećeg prirodnog jezera u Srbiji. Izvori tople vode pored jezera, kao ljekovita banja počeli su se koristiti prije dva vijeka, a svoj procvat ovo danas izletničko područje doživjelo je na prelazu između 19. i 20. vijeka. Šetnju paličkom promenadom povremeno je prekidala uporna kiša, ali smo svejedno uspjeli vidjeti dio ljepota ovog prelijepog mjesta, mada kažu da se ne preporučuje kupanje u jezeru zbog zagađenja.

Nakon posjete Paliću i ručka u Domu učenika slijedilo je dugo putovanje nazad do Banja Luke, gdje smo sretno stigli u večernjim satima.

Mladen Lunić

UDELEŽBA NA 20. MEDNARODNEM FESTIVALU SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV, SUBOTICA 2024

Zadnji septembrski vikend smo obiskali društvo Slovencev v Subotici, s katerim nas družijo isto ime, a tudi ljubezen do glasbe. Naš zbor Davorin Jenko je po daljšem premoru 27. septembra 2024 gostoval na jubilejnim 20. festivalu slovenskih pevskih zborov v Subotici.

Na izlet se nas je odpravilo 31, od tega 25 članov pevskega zbora. Naša pot je potekala: Banjaluka, Prnjavor, Modriča, GP Svilaj, nato avtocesta Slavonica do Osijeka, nadaljevali smo proti Kneževim Vinogradom do GP Batina/Bezdan. Prvi oddih smo imeli v Somborju, kjer smo se okrepčali z okusno hrano v restavraciji Fijaker, nekaj prostega časa pa smo ukradli za kratek sprehod „po tistem lepem Somboru“.

V popoldanskih urah smo prispeli v najsevernejše mesto Republike Srbije in se namestili v Dijaškem domu srednjih šol Subotica, v Harambašičevi ulici.

Festival je potekal v Svečani dvorani Mestne hiše v Subotici, ki je mojstrovina arhitekture iz obdobja secesije. V prelepem ambientu smo imeli priložnost uživati v izvedbah slovenskih ljudskih in sodobnih pesmi, ki so jih izvajali zbori slovenskih društev iz Beograda, Novega Sada, Zrenjanina, Banjaluke in gostiteljice Subotice ter pevske skupine Studenac iz Pivke. Po uspešnem nastopu našega zbora, ki se je predstavil s tremi skladbami: Mlade oči - Jure Robežnik, Pridi naza - Andrej Maroša in Jesensko listje - Bogoljub Dimić, pod taktirko Vanje Topić Vještica, je sledilo skupno druženje udeležencev v Hrvaškem kulturnem centru Bunjevaško kolo, nedaleč od kraja festivala.

Drugi dan obiska Subotice je bil rezerviran za ogled mesta, ki ga je vodil Imre Šoti, gostitelj iz subotiškega društva. Obhod po centru mesta smo zaključili na Trgu republike, kjer smo si privoščili daljši odmor za kavo zaradi dežja, ki je ravno takrat pričel padati v Subotici in nas spremljal ves preostanek dneva do vrnitve domov. Sprehod po tem čudovitem mestu, bogatem s hortikulturo in množico starih in monumentalnih zgradb, ki izstopajo po svoji arhitekturi, pročelijih in strehah, je pustil poseben vtis ob že omenjeni Mestni hiši, subotiški sinagogi, stavbi najstarejše gimnazije v Srbiji, ki obstaja od leta 1747, modri fontani in fasadi vile Reihl. Obisk v Subotici se je zaključil z ogledom znanega Paličkega jezera in Naravnega parka Palić, ki se nahaja ob tem največjem naravnem jezeru v Srbiji. Izvir tople vode ob jezeru so začeli uporabljati kot zdravilišče pred dvema stoletjema, svoj razcvet pa je to današnje izletišče doživelo na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Sprehod po promenadi Palić je občasno zmotil vztrajen dež, a smo si vseeno uspeli ogledati delček lepote tega čudovitega kraja, čeprav pravijo, da kopanje v jezeru zaradi onesnaženosti ni priporočljivo.

Po obisku Palića in kosilu v Dijaškem domu je sledila dolga vožnja nazaj v Banjaluko, kamor smo srečno prispeli v večernih urah.

Prevod Metoda Perger

NA PROSLAVI 90. GODIŠNJICE POSTOJANJA SKD CANKAR

njih predstavlja „Cankar“. Tokom filma se moglo čuti i nekoliko stihova slovenskih narodnih pjesama koje su otpjevali najstariji članovi društva.

U predvorju dvorane prisutni su, nakon svečane akademije, imali mogućnost pogledati dokumentacionu izložbu sa fotografijama o radu društva od njegovog osnivanja do današnjih dana.

U subotu 28.09.2024. godine, dva člana Udruženja „Triglav“ su prisustvovala proslavi 90. godišnjice postojanja Slovenskog društva „Cankar“ u svečanoj dvorani Doma oružanih snaga BiH u Sarajevu.

Na obilježavanju ovog velikog jubileja bio je prisutan veliki broj gostiju iz Slovenije, Srbije i BiH a organizovan je bio i bogat kulturno-umjetnički program u izuzetnom izvođenju mješovitog hora „Camerata Slovenica“ kao i priznatih muzičkih umjetnika iz BiH.

Moderator programa bila je Dina Maksumić koja je, zajedno sa pripovjedačima Draganom Grbić Hasibović i Davorom Miloševićem, podsjetila prisutne na istorijat Cankara i sve one koji su u različitim fazama postojanja društva dali svoj veliki doprinos.

Naročito emotivan je bio kratki film koji je prikazan na kraju svečane akademije na kojem je veći broj članova društva, kako mladih tako i starih, govorilo o tome šta za

Nakon završenog programa, druženje je nastavljeno u restoranu u sklopu Doma uz prigodno poslužnje za sve prisutne a ansambl PRIMORSKI FANTJE iz Kopra su se potrudili da organizuju i muzičko iznenađenje i dodatno uljepšaju večer uz puno muzike i pjesme.

Ana Marjanović

OB PRAZNOVANJU 90. OBLETNICE SD CANKAR

V soboto, 28.09.2024, sta se dva člana društva Triglav udeležila 90. obletnice slovenskega društva Cankar v slavnostni dvorani Doma oboroženih sil Bosne in Hercegovine v Sarajevu.

Praznovanja velikega jubileja se je udeležilo veliko število gostov iz Slovenije, Srbije ter Bosne in Hercegovine, gostitelji pa so poskrbeli za bogat kulturno-umetniški program z izjemnim nastopom mešanega pevskega zbora Camerata Slovenica ter priznanih glasbenih umetnikov iz Bosne in Hercegovine.

Moderatorica programa je bila Dina Maksumić, ki je skupaj s pripovedovalcema Dragano Grbić Hasibović in Davorjem Miloševićem prisotne spomnila na zgodovino društva Cankar in vseh tistih, ki so dali svoj velik prispevek v različnih obdobjih obstoja društva.

Še posebej čustven je bil kratek film, ki so ga predvajali ob koncu slavnostne akademije, kjer je veliko število članov društva, tako mladih kot starejših, spregovorilo o tem, kaj zanje pomeni Cankar. Med filmom je bilo slišati tudi nekaj verzov slovenskih ljudskih pesmi, ki so jih zapeli najstarejši člani društva.

V predverju dvorane so si po slavnostni akademiji prisotni imeli možnost ogledati dokumentarno razstavo s fotografijami o delovanju društva od ustanovitve do danes.

Po končanem programu se je druženje nadaljevalo v restavraciji v sklopu Doma s primerno pogostitvijo za vse prisotne, za glasbeno presenečenje pa se je potrudil ansambel PRIMORSKI FANTJE iz Kopra in z obilo glasbe in pesmi polepšal večer.

Prevod Metoda Perger

XXV MARTINOVANJE U BANJOJ LUCI

U malo drugačijoj ali i dalje u dobroj atmosferi i još boljem društvu, ove godine smo obilježili tradicionalno Martinovanje i to 25. po redu.

Dana 16.11.2024.godine, okupili smo se u restoranu Aquana u Banjoj Luci sa brojnim starim i novim prijateljima da tradicionalno proslavimo narodni praznik krštenja vina. Predsjednik Udruženja Mladen Lunić srdačno je pozdravio sve prisutne. Potom je pozdrave uputio Dušan Tomažič, naš prijatelj sa RTV Slovenija iz Maribora koji je i vodio program i najavio predstavnicu grada Banja Luke, gospođu Mirnu Savić-Banjac, savjetnicu gradonačelnika Banja Luke. Prenijela je pozdrave od gradonačelnika Draška Stanivukovića i čestitke na jubilaranom 25. Martinovanju, događaju koji je u Banjoj Luci već dobro poznat i poželjela još mnogo uspješnih dešavanja u Udruženju. Nakon obraćanja gđe Savić-Banjac, prisutne je pozdravio Nj.E. Damijan Sedar, ambasador Republike Slovenije u Bosni i Hercegovini. Istakao je da je ponosan na Udruženje „Triglav“ i njegov dobar rad, naročito na činjenicu da kroz svoje aktivnosti okuplja sve generacije u svom radu. Pomenuo je da će sljedeće godine organizovati odlazak na Planicu, gdje se održavaju skijaški skokovi i da će na putovanju učestvovati učenici koji redovno pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika u svim udruženjima u BiH. Na taj način želi da najredovniji učenici budu nagrađeni za svoj trud i rad i da još bolje veze uspostave sa maticom Slovenijom.

U programskom dijelu manifestacije prvo je nastupio mješoviti hor „Davorin Jenko“ i izveo dvije pjesme pod dirigentskom palicom Vanje Topić-Vještica. Nakon hora, nastupila je dječja folklorna grupa sa koreografom Predragom Savićem i spletom gorenjskih plesova pobrala veliki aplauz publike. S obzirom da je Martinovanje tradicionalna slovenačka manifestacija, posvećena svetom Martinu, zaštitniku vinograda i vinogradara, tradicionalno krštenje vina, na duhovit način obavio je dugogodišnji prijatelj Udruženja, Peter Kirič iz Ormoža, uz pomoć vinogradara Mirana Tropa i njegovog sina. Potom je sve prisutne animirao muzički dvojac koje je iz Novog Mesta dovela Branka Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada. Ovaj tradicionalni događaj proslavili smo u dobroj atmosferi uz ples i ugodno druženje uz tradicionalnu slovenačku jesenju hranu. Sa nama su ove godine bili i šef Odsjeka za kulturu, socijalnu zaštitu, udruženja građana i vjerske zajednice Nevena Blagojević-Podrić sa saradnicima iz Grada Banja Luka, Miha Višar konzul iz Konzularne kancelarije Ambasade Slovenije u Bosni i Hercegovini, Igor Kotjelnikov iz Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, Ženja Simonič iz Slovenačke iseljeničke matice, Metoda Perger nova učiteljica slovenačkog jezika u Banjoj Luci i Prijedoru, predstavnici udruženja nacionalnih manjina grada Banja Luka, predstavnici slovenačkih udruženja iz Bosne i Hercegovine i brojni članovi Udruženja. Manifestacija je organizovana uz finansijsku podršku Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence širom svijeta, Grada Banja Luke, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH te sponzora.

XXV. MARTINOVANJE V BANJALUKI

V nekoliko drugačnem, a še vedno dobrem vzdušju in še boljši družbi smo letos praznovali tradicionalno martinovanje, že 25. po vrsti. 16. novembra 2024 smo se zbrali v restavraciji Aquana v Banjaluki s številnimi starimi in novimi prijatelji, da tradicionalno proslavimo praznik krsta vina. Vse prisotne je lepo pozdravil predsednik društva Mladen Lunić. Nato nas je pozdravil Dušan Tomažič, naš prijatelj z RTV Slovenija iz Maribora, ki je vodil program in napovedal predstavnico mesta Banjaluka, gospo Mirno Savić-Banjac, svetovalko župana Banjaluke. Prenesla je pozdrave župana Draška Stanivukovića in čestitke ob jubilejnem 25. Martinovanju, prireditvi, ki je v Banjaluki že tradicionalna, ter zaželela še veliko uspešnih dogodkov v društvu. Po nagovoru gospe Savić-Banjac je zbrane nagovoril Damijan Sedar, veleposlanik Republike Slovenije v Bosni in Hercegovini. Izpostavil je, da je ponosen na društvo Triglav in njegovo uspešno delovanje, še posebej na to, da s svojim delom združuje vse generacije. Omenil je, da bo prihodnje leto organiziral izlet v Planico, kjer potekajo smučarski skoki, in da se bodo izleta udeležili učenci, ki redno obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine v vseh društvih v BiH. Na ta način želi, da bi bili najvestnejši učenci nagrajeni za svoj trud in delo ter bodo tako vzpostavili še boljše vezi z matično domovino Slovenijo.

V programskem delu prireditve je najprej nastopil mešani pevski zbor Davorin Jenko in izvedel dve pesmi pod taktirko Vanje Topić-Vještica. Po pevskem zboru je nastopila otroška folklorna skupina s koreografom Predragom Savićem in s spletom gorenjskih plesov požela velik aplavz občinstva. Glede na to, da je martinovanje tradicionalna slovenska prireditev, posvečena svetemu Martinu, zavetniku vinogradov in vinogradnikov, je tradicionalni krst vina na šaljiv način izvedel dolgoletni prijatelj društva Peter Kirič iz Ormoža s pomočjo vinogradnika Mirana Tropa in njegovega sina. Nato je vse prisotne animirala glasbena dvojica, ki jo je iz Novega mesta pripeljala Branka Bukovec iz Društva za razvoj prostovoljnega dela. Ta tradicionalni dogodek smo obeležili v dobrem vzdušju s plesom in prijetnim druženjem ob tradicionalni slovenski jesenski hrani. Z nami so bili tudi letos vodja Oddelka za kulturo, socialno zaščito, društva državljanov in verske skupnosti, Nevena Blagojević - Podrić s sodelavci iz mesta Banjaluka, Miha Vilar, konzul iz Konzularne pisarne Veleposlaništva Slovenije v Bosni in Hercegovini, Igor Kotjelnikov iz Ministrstva za prosveto in kulturo Republike Srbske, Ženja Simonič iz Slovenske izseljenske matice, Metoda Perger, nova učiteljica slovenskega jezika v Banjaluki in Prijedoru, predstavniki društev narodnih manjšin mesta Banjaluka, predstavniki slovenskih društev iz Bosne in Hercegovine ter številni člani Društva Triglav. Dogodek je bil organiziran s finančno podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu, mesta Banjaluka, Ministrstva za izobraževanje in kulturo Republike Srbske, Ministrstva za človekove pravice in begunce BiH ter sponzorji.

Prevod Metoda Perger

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK V BANJALUKI

V četrtek, 21. 11. in v soboto, 23. 11. 2024 smo pri dopolnilnem pouku slovenščine imeli temo tradicionalni slovenski zajtrk.

Z udeleženci vseh skupin smo se pogovarjali o zdravi hrani. Predstavila sem jim projekt, ki že od leta 2012 poteka v Sloveniji vsak tretji teden v novembru, imenuje pa se Teden slovenske hrane. V okviru Tedna slovenske hrane poteka tudi projekt Tradicionalni slovenski zajtrk, v katerega so vključeni slovenski vrtci, osnovne šole ter druge institucije oz. javni zavodi.

Namen projekta je izobraževati in osveščati šolajočo mladino ter vzporedno v določenem obsegu tudi širšo javnost o pomenu zajtrka v okviru prehranjevalnih navad, pomenu in prednostih lokalno pridelanih živil slovenskega izvora ter pomenu kmetijske dejavnosti in čebelarstva.

Letošnji tradicionalni slovenski zajtrk je v Sloveniji potekal v petek, 15. 11. 2024, pospremljen pa je bil s sloganom Moj naj zajtrk. Sestavljen je iz kruha, masla, medu, mleka in jabolk.

Udeležencem DPS sem tako iz Slovenije, in sicer iz Prekmurja, prinesla in jih pogostila z lokalno slovensko hrano. Jedli so domač med znanega prekmurskega čebelarja, bel mlečni kruh, ki ga v Prekmurju imenujemo vrtanek (pletanica), domača bio jabolka, mleko in maslo pa je bilo iz trgovine. Starejšim udeležencem sem namesto mleka ponudila domač bio sok iz črne mete, nad katerim so bili navdušeni, zato sem jim predstavila tudi prav posebno socialno kmetijo na Goričkem v Prekmurju, ki se imenuje Korenika, od koder sem prinesla večino domačih dobrot. Z mlajšimi udeleženci pa smo si ogledali dva videa, ki na zabaven in poučen način prikazujeta pridelavo vseh petih sestavin tradicionalnega slovenskega zajtrka.

Zakaj se imenuje tradicionalni zajtrk?

Naši predniki si gotovo niso mogli privoščiti sestavin, kot sta maslo in med, jedli so, kar so imeli. Tudi sama se spomnim, da je pri nas doma bil med redkost. Tu in tam nam je prinesel kakšno stekleničko stric čebelar in majhno kavno žličko si lahko dal v čaj, ko si bil prehlajen. Na kruh ga nikoli nismo mazali. Torej se beseda tradicionalen ne nanaša na preteklost, ampak sedanjost in prihodnost v smislu, naj bodo domače lokalne sestavine vsak dan na našem jedilniku in tako postanejo tradicionalne. Z udeleženci dopolnilnega pouka smo tako izmenjevali mnenja o tem, kaj je zdravo in kaj ni, in se pogovarjali o lastnih prehranskih navadah, pri čemer smo ugotovili, da zajtrk za mnoge ni pomemben obrok ali pa ga celo izpustijo, čeprav star pregovor pravi:

Zajtrkuj kot kralj,
kosi kot meščan
in večerjaj kot berač.

Metoda Perger

TRADICIONALNI SLOVENSKI DORUČAK U BANJOJ LUCI

U četvrtak, 21. novembra i subotu, 23. novembra 2024. godine, imali smo tradicionalni slovenački doručak kao dopunski čas slovenačkog jezika.

Sa učesnicima svih grupa razgovarali smo o zdravoj hrani. Predstavila sam im projekat koji se od 2012. godine održava u Sloveniji svake treće sedmice u novembru, a zove se Sedmica slovenske hrane. U sklopu Sedmice slovenske hrane odvija se i projekat Tradicionalni slovenski doručak u koji su uključeni slovenački vrtiči, osnovne škole i druge ustanove odnosno javne institucije.

Svrha projekta je edukacija i podizanje svijesti školske omladine i, paralelno, u određenoj mjeri, šire javnosti o značaju doručka u kontekstu prehrambenih navika, važnosti i prednostima lokalno proizvedenih namirnica slovenačkog porijekla, te značaj poljoprivredne djelatnosti i pčelarstva.

Ovogodišnji tradicionalni slovenski doručak održan je u Sloveniji u petak, 15. novembra 2024. godine, a pratio ga je slogan Moj naj doručak. Sastoji se od hljeba, putera, meda, mlijeka i jabuka.

Učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika sam iz Slovenije, odnosno iz Prekmurja, donijela i počastila ih domaćom slovenačkom hranom. Jeli su domaći med od poznatog prekmurskog pčelara, bijeli mliječni hljeb koji se u Prekmurju zove „vrtanek“ (pletanica), domaće organske jabuke, a mlijeko i maslac su bili iz prodavnice. Umjesto mlijeka, starijim učenicima sam ponudila domaći organski sok od crne mente, čime su bili oduševljeni, pa sam ih upoznala i sa vrlo posebnim društvenim gazdinstvom u Goričkoj u Prekmurju, pod nazivom „Korenika“, odakle sam donijela većinu domaćih delicija. Sa mlađim polaznicima pogledali smo dva videa koji na zabavan i edukativan način prikazuju proizvodnju svih pet sastojaka tradicionalnog slovenačkog doručka.

Zašto se zove tradicionalni doručak?

Naši preci sigurno nisu mogli priuštiti sastojke poput putera i meda, jeli su ono što su imali. I sama se sjećam da je on bio rijetkost u našem domu. Čiko pčelar nam je tu i tamo donosio teglicu, a u čaj si mogao staviti malu kašičicu kada si prehladen. Nikada ga nismo mazali na hljeb. Dakle, riječ tradicionalna se ne odnosi na prošlost, već na sadašnjost i budućnost u smislu da domaće, lokalne namirnice treba da budu svakodnevno na našem jelovniku i tako postanu tradicionalne. Sa polaznicima dodatne nastave razmijenili smo mišljenja o tome šta je zdravo, a šta ne, razgovarali smo i o vlastitim prehrambenim navikama i ustanovili da doručak mnogima nije važan obrok ili ga čak i preskaču, iako stara izreka kaže:

Doručkuj kao kralj
ručaj kao običan građanin
i večeraj kao prosjak.

Prevod Ana Marjanović

KANJON VRBASA I KAMENI MOST

24.11.2024.

Čim sam saznala za planinarsku akciju Kanjon Vrbasa, bila sam sigurna da će se dopasti našim članovima planinarske sekcije. Bila je to prava prilika da upoznamo okolinu Banje Luke i družimo se u prirodi na čistom vazduhu. Prijavilo se jedanaest članova i sa nestrpljenjem smo iščekivali nedelju. Da ugođaj bude gotovo savršen učinio je kristalno bijeli snijeg, koji je vrteći se u krug plesao i mamio nas da mu se pridružimo. Nekolicinu njih je i zabrinuo, pa su zbog nedostatka „zimске opreme“ odustali.

Start je bio u Ljubačevu, na temperaturi -1, pridružili smo se grupi, nas sedmoro i hrabro krenuli u susret avanturi. Grupa je bila velika, da ne pretjeram, oko stotinjak ljudi. Sunce nas je blagonaklono gledalo i osmjehivalo nam se sa plavoga neba. Snijeg škripi pod nogama, vide se kristalići koji se presijavaju na suncu, stogovi sijena prekriveni snijegom, drveće u prazničnom ruhu djelimično pokriveno snijegom. Ponegdje vire žuti i smeđi listovi koji narušavaju savršenu kristalnu bjelinu krajolika. Ljudi razdragano razgovaraju, smiju se, slikaju naravno i uživaju u zimskoj idili ovog zaista savršenog dana.

Hodamo po snijegu, smjenjuju se jedan pa drugi prekrasni vidici, prelazimo preko sedla Samar i krećemo se paralelno sa smaragdno zelenim ljepotanom Vrbasom. Na kratkim pauzama, nešto pojedemo, pijemo vodu i nakon nekoliko sati hoda dolazimo do sela Krmine. Tu smo morali zastati i diviti se nesvakidašnjoj ljepoti Kamenog mosta koji se u svojoj ljepoti šepurio ispred nas. Vrlo blizu Banje Luke, većina nas nije ni znala da on postoji. To se moralo ovjekovječiti sa par slika. U podnožju mosta smo napravili i zajedničku sliku. Bližio se kraj naše male avanture. Malo umorni, ali sretni i zadovoljni, preko visećeg mosta u Krupi na Vrbasu uputili smo se ka našem busu. Bacili smo još jedan pogled prema Kamenom mostu, a on onako impozantan, obasjan suncem kao da nam je mahao „Do skorog viđenja!“

Ljiljana Memon

KANJON VRBASA IN KAMNITI MOST

24.11.2024

Takoj ko sem izvedela za pohodniško akcijo skozi kanjon Vrbaša, sem bila prepričana, da bo našim članom pohodniške sekcije všeč. Bila je prava priložnost za spoznavanje okolice Banjaluke in druženje v naravi na svežem zraku. Prijavilo se je enajst članov in nestrpnost smo pričakovali ta dan. Za skoraj popolno vzdušje je poskrbel kristalno bel sneg, ki je, vrteč se v krogu, poplesaval in nas vabil, da se mu pridružimo. Nekaj pohodnikov je zaskrbel zimska pot, zato so zaradi pomanjkanja »zimске opreme« odnehali.

Štart je bil v Ljubačevem, pri temperaturi -1°C . Naša sedmerica se je pridružila skupini in tako smo se pogumno podali avanturi naproti. Skupina je bila velika, da ne pretiram, okoli sto ljudi. Sonce nas je prijazno pobožalo in se nam nasmehnilo z modrega neba. Sneg škripa pod nogami, vidiš kristale, ki se svetlikajo v soncu, kopice sena, pokrite s snegom, drevesa v praznični preobleki, delno prekrita s snegom. Ponekod iz snega štrlijo rumeni in rjavi listi, ki motijo popolno kristalno belino pokrajine. Ljudje se veselo pogovarjajo, smejejo, seveda fotografirajo in uživajo v zimski idili tega res popolnega dne.

Hodimo po snegu, čudoviti razgledi se kar vrstijo drug za drugim, prečkamo Samarsko sedlo in se premikamo vzporedno s smaragdno zeleno lepoto Vrbaša. Ob krajših počitkih nekaj pojemo, popijemo vodo in po nekaj urah hoje pridemo do vasi Krmine. Tam smo se morali ustaviti in občudovati čudovit Kamniti most, ki se je v vsej svoji lepoti bohotil pred nami. Vse je tako blizu Banjaluke, pa vendar večina sploh ni vedela, da vse to obstaja. Most smo morali ovekovečiti z nekaj fotografijami. Ob vznožju mostu smo naredili tudi skupinsko fotografijo. Naša mala avantura se je bližala koncu. Malo utrujeni, a veseli in zadovoljni smo se odpravili do našega avtobusa čez viseči most v Krupi na Vrbašu. Še enkrat smo si ogledali Kamniti most in bil je tako impozanten, obsijan s soncem, kot bi nam šepetal: „Ponovno se vidimo!“

Prevod Metoda Perger

SUSRETI HOROVA U SARAJEVU

29-30.11.2024.

Ove godine domaćin Srečanja pevskih zborov je bilo Slovensko društvo „Cankar“ Sarajevo. Naš hor „Davorin Jenko“ je nastupio u subotu, drugi dan u okviru Festivala „Cameratinih trideset“ na Susretu horova.

Festival je obilježio trideset godina od osnivanja MePZ „Camerata Slovenica“.

Bogat i raznovrstan sadržaj festivala uključio je: Izložbu arhivske građe MePZ „Camerata Slovenica“ u Galeriji „Mak“, seminar za dirigente u Crkvi svetog Ante Padovanskog i koncert polaznika seminara, kao i Susret horova. Svečana akademija za 30. godišnjicu rada MePZ „Camerata Slovenica“ organizovana je u nedjelju uz nastup hora i solista u Domu oružanih snaga.

Na koncertu horova nastupilo je osam učesnika: Zbor Franjevačke klasične gimnazije Visoko, ŽPZ „Slovenčice“ Tuzla, MoPZ „Preporod“ Brčko, Moška pevska skupina „Fantje“ Novi Sad, AKCUS „Seljo“ Sarajevo, MePZ „Ljubljanski madrigalisti“ Ljubljana, hor domaćin i naš hor.

Dom oružanih snaga je bio ispunjen prelijepom horskom pjesmom učesnika koji su smjenjivali na pozornici. Prava muzička poslastica je priređena na kraju, kada su svi učesnici, nadahnuti i ushićeni, vođeni sjajnom dirigentskom palicom Aleka Isakovića izveli dvije kompozicije „Slovenska dežela“ i „Kad ja pođoh na Bentbašu“. Svi smo se složili bilo je to muzičko veče za pamćenje. Nakon koncerta smo imali zajedničko druženje, gdje smo uz posluženje i koktel nastavili pjevati sa našim dragim zncem i prijateljem Tonijem.

Hvala dragim domaćinima na gostoljubivosti, divnom Festivalu i druženju. Iduće godine se družimo u Banjoj Luci.

Ljiljana Memon

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV V SARAJEVU

29 - 30. november 2024

Letos je gostitelj Srečanja pevskih zborov bilo Slovensko društvo Cankar Sarajevo. Naš pevski zbor Davorin Jenko je v soboto, drugi dan festivala Cameratinih trideset, nastopil na Srečanju pevskih zborov.

S festivalom so obeležili trideset let od ustanovitve MePZ Camerata Slovenica.

Bogata in pestra vsebina festivala je vključevala: razstavo arhivskega gradiva MePZ Camerata Slovenica v Galeriji Mak, seminar za dirigente v cerkvi sv. Antona Pado-

vanskega in koncert udeležencev seminarja ter srečanje pevskih zborov. Slavnostna akademija ob 30-letnici MePZ Camerata Slovenica je bila v nedeljo z nastopom pevskega zbora in solistov v Domu vojske.

Na zborovskem koncertu je nastopilo osem udeležencev: Zbor Frančiškanske klasične gimnazije, Visoko, ŽPZ Slovence, Tuzla, MoPZ Preporod, Brčko, Moška pevska skupina Fantje, Novi Sad, AKCUS Selj, Sarajevo, MePZ Ljubljanski madrigalisti, Ljubljana, zbor gostitelj in naš zbor.

Dom oboroženih sil je napolnila lepa zborovska pesem udeležencev, ki so se izmenjevali na odru. Prava glasbena poslastica je bila pripravljena na koncu, ko so vsi udeleženci, očarani in vzhičeni, na čelu z velikim dirigentom Alekom Isakovičem, izvedli dve skladbi, in sicer Slovenska dežela in Kad ja pođoh na Bentbašu. Vsi smo se strinjali, da je bil to glasbeni večer, ki si ga bomo zapomnili. Po koncertu smo imeli še druženje, kjer smo ob postrežbi in koktejlu nadaljevali s petjem z našim dragim znancem in prijateljem Tonijem.

Hvala dragim gostiteljem za gostoljubje, čudovit festival in druženje. Naslednje leto se bomo družili v Banjaluki.

Prevod Metoda Perger

SLOVENSKI MIKLAVŽ OBDARIL UČENCE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE

December kot zadnji mesec v koledarskem letu je napolnjen z različnimi vsebinami, kot so slovo od starega leta, načrti za novo in tako praznikom in praznovanjem kar ni videti konca, mesta so prepredena z lučkami, razporejenimi v vse mogoče oblike in figure, izložbe trgovin krasijo snežaki, snežinke, pisani okraski in seveda dobri decembrski mož, ki razveseljuje predvsem otroke, imenuje se sveti Nikola, v Sloveniji pa sveti Miklavž/sveti Nikolaj, priljubljen svetnik tako v katoliškem kakor tudi pravoslavnem koledarju.

Sveti Miklavž obiše slovenske otroke s 5. na 6. december zvečer. Zato sem okrog tega datuma za učence

– osnovnošolce pripravila prav posebne ure dopolnilnega pouka, povezane z miklavževanjem. Tako smo s starejšimi osnovnošolci prebrali splet legend o svetem Nikolaju in poiskali podobnosti z legendami o svetem Martinu. Oba sta namreč po čudnem spletu okoliščin postala dobrodelna in čudodelna škofa, dobrotnika in zavetnika številnim raznolikim skupinam ljudi. Učenci so z velikim zanimanjem poslušali, kako je sveti Miklavž postal dobri decembrski mož in kako sta se mu pridružila do konca leta še dva, Božiček in dedek Mraz. Seveda je učence zanimalo, kdo so Miklavževi spremljevalci, ki se imenujejo parkeljani. Na preprost način sem jim pojasnila, da so vražički ob Miklavžu ostanki poganskih časov, ko so v tem poznojesenskem obdobju v dolgih nočeh obiskovali zemljo dobri duhovi, a jih je kasneje krščanstvo spremenilo v hudobce iz pekla, ki spremljajo Miklavža in mu pomagajo pokoriti poredne otroke. V novejšem času so bili dodani tudi angelčki, ki morda malce ublažijo podobo strašljivih pošasti – parkeljnov. Z manjšimi osnovnošolci pa smo pobarvali svetega Miklavža, parkeljna in angela, popeljali Miklavža skozi zapleten labirint do prijazne hiške, v kateri ga čakajo otroci, in se naučili prikupno pesmico o Miklavžu. V Slatini so prvošolčki prav tako spoznali Miklavža preko prikupne didaktične igre. Nastja in Srečko pa sta prav mojstrsko upodobila Miklavža.

Že prej sem malo nakazala, da se bo slovenski Miklavž prav gotovo spomnil tudi nanje, in res je obljubo držal ter mi poveril prav posebno nalogo, da v njegovem imenu obdarim pridne učence dopolnilnega pouka slovenščine. Z veseljem sem storila to namesto njega (Miklavž je bil namreč močno zaseden, zato sem prevzela vlogo obdarovalke) in hvaležni izrazi na otroških obrazih so mi ponovno potrdili pomembno življenjsko misel, ki pravi, da je lepo biti obdarovan, še lepše pa je, če lahko nekoga obdariš in mu polepšaš dan.

Metoda Perger

SLOVENAČKI SVETI NIKOLA DAROVAO UČENIKE DODATNE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA

Decembar, kao posljednji mjesec u kalendarskoj godini, ispunjen je raznim sadržajima, poput ispraćaja stare godine, planova za novu, pa se praznicima i proslavama ne nazire kraj, gradovi su prošarani svjetlima raspoređenim u svim mogućim oblicima i figurama, izlozi su ukrašeni snjegovićima, pahuljama, šarenim ukrasima i, naravno, dobri decembarski čovjek, koji posebno oduševljava djecu, zove se sveti Nikola, a u Sloveniji sveti Miklavž/sveti Nikolaj, popularan svetac i u katoličkom i pravoslavnom kalendaru.

Sveti Miklavž posjećuje slovenačku djecu od 5. do 6. decembra u večernjim satima. Stoga sam oko ovog datu-

ma pripravila vrlo posebne čase dodatne nastave za osnovce, vezane za proslavo svetog Miklavža. Tako smo sa starijim osnovcima čitali niz legendi o svetom Nikolaju i tražili sličnosti s legendama o svetom Martinu. Nakon čudnog spleta okolnosti, obojica su postali dobrotvorni i čudotvorni episkopi, dobrotvori i pokrovitelji raznih grupa ljudi. Učenici su sa velikim zanimanjem slušali kako je sveti Miklavž postao dobar decembarski čovjek i kako su mu se do kraja godine pridružila još dvojica, Djed Božićnjak i Djed Mraz. Naravno, učenike je zanimalo ko su Miklavževi pratioci, koji se zovu parkeljni - vilenjaci. Objasnila sam im na jednostavan način da su mali đavoli oko Miklavža ostaci paganskih vremena, kada su dobri duhovi posećivali zemlju tokom dugih noći tokom ovog kasnojesenjeg perioda, ali ih je kasnije hrišćanstvo pretvorilo u zle duhove iz pakla koji prate Miklavža i pomažu mu da savlada nestašnu djecu. U novije vrijeme dodani su i anđelčići, koji možda ublažavaju sliku strašnih čudovišta - parkeljna. Sa mlađim osnovcima naslikali smo svetog Miklavža, vilenjaka i anđela, povelili Miklavža kroz komplikovan lavirint do prijatne kuće u kojoj ga čekaju djeca i naučili simpatičnu pjesmicu o Miklavžu. U Slatini su i prvacići upoznali Miklavža kroz simpatičnu didaktičku igru. Nastja i Srećko majstorski su nacrtali Miklavža.

Već sam malo ranije nagovijestila da će ih se sigurno sjetiti i slovenački Miklavž, koji je zaista održao obećanje i povjerio mi je vrlo poseban zadatak da vrijednim učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika darujem u njegovo ime. Sa zadovoljstvom sam to uradila za njega (Miklavž je bio veoma zauzet pa sam preuzela ulogu darodavca) a zahvalni izrazi na licima djece potvrdili su mi još jednom važnu misao u životu koja kaže da lijepo je dobiti poklon, ali još je ljepše ako nekome možete dati poklon i uljepšati mu dan.

Prevod Ana Marjanović

DEDEK MRAZ V DRUŠTVU SLOVENCEV TRIGLAV BANJA LUKA

21. decembra 2024 smo v Društvu Slovencev Triglav Banja Luka organizirali tradicionalno obdaritev za naše najmlajše člane.

Dogodek, ki je potekal v prostorih društva, je bil obarvan s praznično toplino in radostjo, značilno za ta čas leta. Veselje in smeh ter otroška radovednost so napolnili prostor našega društva.

Vrhunec dogodka je bil prihod dedka Mraza, ki je s svojim nastopom navdušil otroke. Skupaj z njim so zapeli nekaj pesmi, nato pa so prejeli težko pričakovana darila. Darila so bila skrbno pripravljena in so vsebovala tradicionalne slovenske sladkarije, knjige ter igrače, prilagojene starosti otrok.

Ta dogodek je zelo pomemben del našega delovanja, saj povezuje člane društva in krepi občutek pripadnosti slovenski skupnosti. Poleg tega je to priložnost za prenos slovenske kulture, jezika in običajev na najmlajše generacije. Iskreno se zahvaljujemo vsem prostovoljcem Društva za ravijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta in gospe Branki Bukovec, ki so pripravili darila za naše otroke.

Veselimo se prihodnjih druženj in dogodkov, ki bodo še naprej bogatili naše življenje v skupnosti.

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto 2025, polno zdravja, sreče in uspehov!

Lenka Debeljak – Perušič

DEDA MRAZ U DRUŠTVU SLOVENACA "TRIGLAV" BANJA LUKA

Dana 21. decembra 2024. godine, u Udruženju Slovenaca „Triglav“ Banja Luka, sa zadovoljstvom smo organizovali tradicionalnu podjelu paketića za naše najmlađe članove.

Događaj, koji je održan u prostorijama udruženja, bio je obojen prazničnom toplinom i radošću, karakterističnom za ovo doba godine.

Vrhunac događaja bio je dolazak Deda Mraza koji je svojim nastupom oduševio djecu. Zajedno sa njim otpjevali su nekoliko pjesama, a potom su dobili i dugo očekivane poklone. Pokloni su bili pažljivo pripremljeni i sadržavali su tradicionalne slovenske slatkiše, knjige i igračke prilagođene uzrastu djece.

Ovaj događaj je vrlo važan dio naših aktivnosti, jer povezuje članove udruženja i jača osjećaj pripadnosti slovenačkoj zajednici. Osim toga, to je prilika da se slovenačka kultura, jezik i običaji prenesu na najmlađe generacije. Najiskrenije se zahvaljujemo svim donatorima Društva za razvoj dobrovoljnog rada iz Novog Mesta i gospođi Branki Bukovec koja je pripremila poklone za našu djecu.

Prevod Ana Marjanović

BOŽIČNO I NOVOGODIŠNJE DRUŽENJE U UDRUŽENJU "TRIGLAV"

Dana 22.12. 2024. godine, Udruženje "Triglav" je organizovalo druženje članova Udruženja povodom Božića i Nove godine.

Druženju je prisustvovalo rukovodstvo i uže članstvo Udruženja, zajedno sa članovima hora "Davorin Jenko".

Druženju je prethodila kulinarska radionica naših vrijednih članica koje su pripremile peciva u obliku ptičica a miris tek ispečenih dobrot na izvrstan način je napravilo uvertiru za uživanje u slatkom i slanom programu, raznim jelima koje su napravili naši članovi koji su bili na druženju.

Bila je ovo prilika da se sumira tekuća 2024. godina ali i da se u prijatnoj atmosferi opustimo, družimo pa i zapjevamo.

Udruženje je privelo još jednu godinu kraju, koja je bila ispunjena brojnim uspješno realizovanim aktivnostima, ali i izazovima koje smo uspješno prebrodili i koji su nas dodatno kao udruženje osnažili novim korisnim iskustvima.

Svim svojim članovima, donatorima i partnerima, sugrađanima i prijateljima, želimo sretnu i uspješnu 2025. godinu.

Ana Marjanović

BOŽIČNO-NOVOLETNA ZABAVA V DRUŠTVU TRIGLAV

22. 12. 2024 je Društvo Triglav organiziralo srečanje članov društva ob božiču in novem letu, ki se ga je udeležilo vodstvo in ožje članstvo Društva, skupaj s člani pevskega zbora Davorin Jenko.

Pred druženjem je potekala kulinarična delavnica naših marljivih članic, ki so pripravile pecivo v obliki ptičkov, vonj po sveže pečenih dobrotah pa je bil odličen uvod v uživanje ob sladkem in slanem programu, pestrih jedeh naših članic, ki so se udeležile srečanja.

To je bila priložnost za povzetek tekočega leta 2024, a tudi za sprostitev, druženje in petje v prijetnem vzdušju.

Društvo je preživelo še eno leto, ki je bilo polno številnih odlično izvedenih aktivnosti, pa tudi izzivov, ki smo jih uspešno premagali in ki so nas kot društvo dodatno okrepili z novimi koristnimi izkušnjami.

Vsem našim članom, donatorjem in partnerjem, sodelavcem in prijateljem želimo srečno in uspešno 2025.

Prevod Metoda Perger

NA FESTIVALU BOŽIČNOG KOLAČA „ČESNICA 2024“

Udruženje Triglav se svojim božičnim kolačem predstavilo na Festivalu božičnog kolača „Česnica 2024“ koji je održan 14.12.2024. godine u Muzeju Republike Srpske.

Ovaj festival organizuje Udruženje građana Kancelarija za kulturnu diplomatiju iz Beograda i jedinstven je format manifestacije u regionu koji spaja lokalna udruženja žena koje praktično, svojim rukama i umijećem čuvaju i njeguju tradiciju i kulturnu baštinu sa muzejima koji sistemski rade na očuvanju i istraživanju kulturnog nasljeđa. Naime, Festival „Česnica 2024“ je dio šire inicijative pod istim imenom, koja se sprovodi ove godine u pet gradova i dvije države. Manifestacija je već sprovedena u Zrenjaninu, Kragujevcu i Negotinu, a nakon Banje Luke, festival će biti održan i u Loznici.

Nakon svečanog dijela u kojem su se prisutnima obratili direktor Muzeja Republike Srpske, Davor Strika, savjetnik predsjednika Republike Srpske, Marko Romić, predstavnica Grada Banjaluka Nevena Blagojević Podrić, kao i predstavnik Turističke organizacije Banja Luka, Davor Kasapović, prisutni su imali priliku obići štandove na kojima su bili izloženi obredni hljebovi, kolači i razne druge delicije.

Na banjalučkoj ČESNICI izlagala su lokalna udruženja iz Doboja, Kotor Varoša, Velike Ilove, Prnjavora, Prijedora, Drinića, Banje Luke, Bosanskog Petrovca. Na manifestaciji su, osim pobrojanih udruženja učestvovala i udruženja nacionalnih manjina Grada Banja Luka i to Crnogoraca, Italijana, Ukrajinaca i Slovenaca.

Naše Udruženje se predstavilo obrednim božičnim kruhom „poprtnik“. Naziv poprtnik dolazi od slovenačke riječi prt i ukazuje da je ovaj kruh bio prekriven stolnjakom sve dok nije podijeljen porodici i stoci na Tri kralja, 6. januara. Nekada su svima koji su posjećivali slovenački dom oko Božića služili poprtnik. Mladi samci su to koristili da posjete djevojke, jer je onaj ko proba devet različitih poprtnika trebalo da se oženi sledeće ili iste godine.

Bila je ovo dobra prilika za očuvanje nematerijalnog i materijalnog kulturnog nasljeđa te smo iskoristili priliku da slavimo zajedništvo i porodicu, a kolač česnica je upravo simbol toga.

U okviru Festivala održana su i predavanja na temu etnologije i simbola obrednog hljeba, česnice i slavskog kolača kod srpskog naroda u Republici Srpskoj.

Ana Marjanović

NA FESTIVALU BOŽIČNEGA KRUHA - ČESNICA 2024

Društvo Triglav se je s svojim božičnim kruhom predstavilo na Festivalu božičnega peciva -Česnica 2024, ki je potekal 14. decembra 2024 v Muzeju Republike Srbije.

Ta festival organizira Društvo državljanov in državljanov Urada za kulturno diplomacijo iz Beograda in je edinstvena manifestacija v regiji, ki združuje lokalna društva žensk, ki s svojimi ročnimi spretnostmi ohranjajo in negujejo tradicijo in kulturno dediščino, v sodelovanju z muzeji, ki načrtno delujejo na področju ohranjanja in raziskovanja kulturne dediščine. Festival Česnica 2024 je namreč del širše istoimenske pobude, ki se letos izvaja v petih mestih in dveh državah. Dogodek je že potekal v Zrenjaninu, Kragujevcu in Negotinu, po Banjaluki pa bo festival še v Loznici.

V slavnostnem delu so s svojimi nagovori sodelovali direktor Muzeja Republike Srbije Davor Strika, svetovalec predsednika Republike Srbije Marko Romić, predstavnik mesta Banjaluka Nevena Blagojević Podrić, kot tudi Davor Kasapović, predstavnik Turistične organizacije Banjaluka. Prisotni so imeli možnost ogleda stojnic, na katerih so bili razstavljeni obredni kruhi, pogače in razne druge dobrote.

Na banjaluški ČESNICI so razstavljala lokalna društva iz Doboja, Kotor Varoša, Velike Ilove, Prnjavora, Prijedora, Drinića, Banjaluke, Bosanskega Petrovca. Poleg naštetih društev so na dogodku sodelovala združenja narodnih manjšin mesta Banjaluka, in sicer Črnogorcev, Italijanov, Ukrajincev in Slovencev.

Naše društvo se je predstavilo z obrednim božičnim kruhom, imenovanim poprtnik. Ime poprtnik izhaja iz slovenske besede prt in nakazuje, da je bil ta kruh pokrit s prtom, dokler ga niso razdelili družini in živini na svete tri kralje, 6. januarja. V preteklosti so vsakomur, ki je okoli božiča obiskal slovenski dom, postregli poprtnik. Mladi samski moški so to izkoristili za obiskovanje deklet, saj naj bi se tisti, ki bo pokusil devet različnih poprtnikov, v naslednjem ali istem letu poročil.

To je bila dobra priložnost za ohranjanje nematerialne in materialne kulturne dediščine, priložnost pa smo izkoristili za druženje v krogu prijateljev in družine, simbol tega pa je česnica.

V okviru festivala so potekala predavanja na temo etnologije in simbolike obrednega kruha in pogače pri srbskem narodu v Republiki Srbski.

Prevod Metoda Perger

Recept

BOŽIČNI KRUH POPRTNIK

Sestavine:

- 1000 g moke
- 20 g instant kvasa* ali 42 g svežega kvasa
- 30 g soli
- 160 g masla sobne temperature
- 500 ml toplega mleka
- 2 jajci
- 50 g sladkorja
- naribana lupinica ene limone
- 1 jajce za premaz

*prepričajte se, da na embalaži piše, da lahko kvas vmešate direktno v testo. Nekateri vrste suhega kvasa je pred uporabo potrebno zmešati z vodo, sladkorjem in moko tako kot svež kvas.

Navodila:

Testo

1. V skledi zmešajte moko in instant kvas. Če imate svež kvas, v majhno posodico nadrobite kvas in ga zmešajte z mlačnim mlekom, moko in sladkorjem (odštejete od količin v receptu, kolikor uporabite vsakega). Pustite stati na toplem mestu približno 10 minut, da kvasec malo vzhaja.
2. V ponvi segrevajte mleko, sladkor in maslo, dokler se maslo ne raztopi.
3. Mlečni zmesi dodajte limonino lupinico ter dobro premešajte.
4. Ko se mlečna zmes dovolj ohladi, ji dodajte jajca in premešajte.
5. Mlečno mešanico dodajte mešanici moke in malo pognetite. Dodajte sol in gnetite ročno ali z mešalnikom, dokler testo ni mehko in elastično. Ne sme se lepiti na roke. Testo pokrijte s plastično folijo in pustite počivati na toplem, dokler se ne podvoji (približno 60 minut).

Izdelava poprtnika

1. Pečico segrejte na 180° C.
2. Vzemite od testa tretjino in jo dajte na stran za okraske. Preostanek oblikujte v okrogel hlebček.
3. Pustite hlebček počivati in pripravite okraske. Tipično so to kite, ptičke in zvezde. Za nekatere okraske, kot so zvezde, lahko uporabite modelčke za kekse.
4. Pustite, da okrašen hlebček vzhaja na toplem.
5. Jajce razžvrkljajte in premažite z njim kruh.
6. Pecite 50 minut. Po 10 do 15 minutah pokrijte z alu folijo, da se okraske ne zažgejo. Po približno 30 minutah pokrijte cel poprtnik z alu folijo.
7. Narezite in postrezite.

